

Nemška blokada sovražnih brežin.

Berlin razglasil brezobzirno vojskovanje s podmorskimi čolni v izstradanje Anglije in Francije.

AMERIKA JE SOPRIZADETA.

Malo važnih novic z evropskih bojišč. Avstrijski uspehi na Goriškem.

Washington, D. C., 31. jan. — Najsenzačnejšo potezo z motrišča ameriških koristi v zgodovini evropske vojne — potezo, ki utegne povzročiti resno nevarnost za Združene Države — je danes izvršila Nemčija.

V notah, ob enem izročeni ameriškem poslaniku Gerardu v Berlinu, poslanecem drugih nevtralnih dežel in državnemu tajniku Lansingu po nemškem poslaniku grofu Bernstorffu, naznanja Nemčija preklic svojih obljub Združenim Državam in obnovo neomejenega vojskovanja s podmorskimi čolni proti trgovskim ladjam v večji meri in na večjem morskem površju, nego kdaj poprej.

Kje se bo vršila blokada.

Kakor v slučaju britanske blokade za izstradanje Nemčije, je Berlin danes razglasil dejansko blokado (zaprtijo) Britanskih otokov, Francije, Italije, Egipta, Sueškega prekopa in ozemlja na Grškem, zasledena po zavetnikih.

"Od dne 1. febr. 1917," pravi nota, "bode v omreženih pasih okrog Velike Britanije, Francije, Italije in vzhodnega Sredozemskega morja, kakor navedeno v sledečem, ves pomorski promet odslej ovrhan."

Potem sledi očit blokadni pasov.

Brez sverila v blokadnem pasu. Nemčija naznanja, da hoče preprečiti dovažanje vsakih potrebščin njenim sovražnikom po teh preklicanih površjih širokega morja in da boče pogreznila brez svarila vsako ladjo, ki se bo upala tja.

Edina izjema od tega pravila je v prid ameriškim potniškim program, ki ne prevažajo zabranjenega blaga in se ravna po gotovih predpisih, označenih v razglasu, vstevši omejitve prometa med Anglijo in Združenimi Državam in eno ladjo v obeh smereh na teden.

Položaj najresnejši.

Preklic omejitve nemškega podmorskega vojskovanja vsled očitkov in groženj od strani predsednika Wilsona utegne skoro gotovo povzročiti obnovljeno napetost odnošajev med ameriško in nemško vlado. Mogoče je, da predsednik izvede svojo grožnjo in pretrže diplomatsko zvezo z Berlinom, ali pa popusti.

Splošno mnenje je, da je nastala najresnejša kriza, kar jih je bilo za Ameriko med evropsko vojno.

V brzo dokončanje vojne.

Washington, D. C., 31. jan. — Nemčija je proglasila nad Anglijo, Francijo, Italijo in njih zavetnicami, ki imajo morske brežine, neomejeno blokado ali zaprtijo. S to je videti v zvezi izrečni namen, Anglijo in Francijo izstradati ter vojno tako hitro, kakor je mogoče, dokončati. Ta smoter se utegne po nemškem mnenju doseči v približno devetdesetih dneh.

Odgovor šele pride.

Nota, ki obsega to naznanilo, ni odgovor na nedavni mirovni govor pred-

sednikov pred senatom. Odgovora na ta govor je pričakovati pozneje.

Sklep centralnih vlasti, popolnoma blokirati sovražne brežine, lahko smatramo za neposredno posledico zavrnitve nemške mirovne ponudbe in naznanitve "mirovnih pogojev" ententinih zaveznikov. Nemčija enostavno zastopa stališče, da se mora Anglija brez ozira na nevtralnno mnenje pobjati z njenim lastnim orožjem, odkar je Anglija odklonila predlagano mirovno pogajanje.

Laška fronta.

Rim, 20. jan. — Na trentinski fronti je bila delavnost sovražnika v njegovem utrjevalnem delu in prevažanju ovrhana po našem streljanju.

Na julijski fronti so bili običajni topniški dvoboji in mali patrolni spopadi, v katerih smo ujeli nekaj mož.

Spopadi na Goriškem.

Rim, 30. jan. — Trentinska fronta: Običajne topniške boje naznačujajo.

Julijska fronta: Sovražnik je poskušal več manjših presenetljivih napadov na Goriškem in na Krasu. Bili so odbiti po kratkih a vročih spopadih. Nekaj mož smo ujeli.

173 Lahov ujetih.

Dunaj, 31. jan. — Naše čete na Goriškem so bile uspešne. Blizu Kostanjevice so oddelki pešpolka št. 71 (17?) prodrli v sovražne postojanke, premagali več italijanskih stotnij, razdeljali zakope in se vrnili. Dovedli so 6 častnikov in 140 vojakov ujetih ter dve uplenjeni strojni puški. Vzhodno od Vrtojbe so oddelki brambovskega pešpolka št. 2 vsled sličnega podjetja dovedli 27 ujetnikov in dve strojni puški.

Naše postojanke med Gardskim jezerom in Adiško dolino so bile zopet obstreljevane večeraj.

Makedonska fronta.

Berlin, 29. jan. (Brezlično v Sayville.) — Veliki glavni stan je danes naznanil:

"Makedonska fronta: Nobenih važnih dogodkov ni bilo."

Praske med patrolami.

Berlin (Brezlično v Sayville), 30. jan. — Veliki glavni stan je naznanil danes:

"Makedonska fronta: V kolenu reke Černe in ob Strumi je prišlo do spopadov med razgledujočimi oddelki."

Rumunska fronta.

Berlin, 29. jan. — Fronta nadvojvode Jožefa: V odseku Meste Canesci je sovražnik celo noč hudo bombardiral. Dva ruska napada sta se izjalovila.

Armadsna skupina feldmaršala von Mackensena: Nič važnega ni izporočiti.

Petrograd, 29. jan. — Med bitko v soboto severovzhodno od Jakobenija, jugozapadno od Kimpolunga, so naši oddelki ujeli 30 častnikov in več nego 1.000 mož.

Nobenih važnih dogodkov.

Petrograd, 30. jan. — Glede sobotne bitke severovzhodno od Jakobenija je večerajšnje naznanilo izpremeniti takole:

Naši oddelki so ujeli 32 častnikov in

1.126 vojakov ter uplenili dvanajst strojnih pušk in štiri zakopne možnarje.

Berlin, 30. jan. — Med Baltiškim in Črnim morjem ni bilo nobenih važnih dogodkov.

Ruska fronta.

Petrograd, 29. jan. — V okoliših Rige je bila sovražnikova delavnost omejena na streljanje v smeri proti našim zakopom.

Jugozapadno od vasi Potutroj, šest in dve tretjini milje južno od Brzezanov (Galicija), so naše čete med petkovo nočjo zadobile v posest po bajonetnem boju sovražne prvolinjske zakope. Vkljub številnim obupnim protinapadom po Turkih, ki so bili odbiti z velikimi sovražnikovimi izgubami, so naše čete razstrelile šest sovražnih, minskih galerij, razdeljale njegove zakope in se umeknile v svoje prvotne postojanke. Potem so Turki dvakrat napadli naše oddelke, a so bili poginili nazaj. Med našo zasedbo sovražnih zakopov smo ujeli enega častnika in 28 turških vojakov.

Ob reki Aa.

Berlin, 30. jan. — Med Baltiškim in Črnim morjem ni bilo nobenih važnih dogodkov.

Dopolnilno poročilo: Na vzhodni fronti se vrše novi spopadi ob reki Aa ugodno za nas.

Petrograd, 30. jan. — Ogledovanje po skautih in pehotno streljanje se vrši.

Francoska fronta.

Pariz, 29. jan. — Topniško streljanje na obeh straneh in boji z granatami so se pripetili v odseku Griča 304 na levem bregu reke Meuse danes. Topniški dvoboji na dolg streljaj so se vršili v Lotaringiji. Običajna kanonada je bila na ostali fronti. Številni patrolni spopadi so se pripetili snoči.

Berlin, 29. jan. (Brezlično v Sayville.) — Veliki glavni stan je objavil nočjo dopolnilno poročilo, ki pravi, da niso bili tekom dne na nobenem bojnem torišču zaznamovani nobeni važni dogodki.

Brezuspešni napadi.

Berlin (Brezlično v Sayville), 30. jan. — Francoske čete so šle snoči iznova k napadu proti nemškim linijam na Griču 304, severozapadno od Verduna, toda brez uspeha, poroča danes veliki glavni stan.

Tudi Turki napredujejo.

Amsterdam, 30. jan. — Brzojavka iz Carigrada pravi, da je turški državni zbor na željo vlade formalno uvedel gregorijansko časotetje in odpravil mohamedanski kolejar.

Militarizem pripravljajo.

Washington, D. C., 25. jan. — Robert R. McCormick iz Chicaga, major milice države Illinois in izdajatelj čitavke "Tribune", je priporočal danes v spomenici vojaško dolžnost za vse za orožje sposobne mlade ljudi od 18. leta dalje. Odločno je govoril proti prevoznemu sistemu v deželi, kolikor prihaja v poštev za vojaške svrhe.

"Mladi pacifisti so strahopetci, stari pacifisti teoretiki," je zaključil.

Odvetnik ustrelil detektiva.

Davenport, Ia., 25. jan. — Neki J. Allen Cox, odvetnik iz Hanibala, Mo., je bil danes prijeto pod obtožbo, da je snoči v nekem davenportskem lokalu ustrelil tajnega redarja Emila Spetha. Speth in neki tovariš sta poskušala Coxu prijeto.

Cox je vodil neko tožbo na ločitev in se baje dal podkupiti, kar je povzročilo njegovo prijeto.

Težka izguba.

Houlton, Maine, 30. jan. — Danes je ogenj uničil 20.000 sodov krompirja, ki so čakali svoje odposlatve tukaj v nekem tovornem skladišču. Škoda znaša \$100.000.

Banko zapri.

Seattle, Wash., 30. jan. — Northern Bank & Trust Co. ni odprla svojih vrat danes. Nahaja se v rokah bančnega preiskovavca.

Zemlja se tresse.

Washington, D. C., 30. jan. — Hud potres je zaznamoval potresopis tekom zadnje noči. Prizorišče je bilo oddaljeno kakih 5.000 milj.

Tresenje je bilo tako močno, da so igle pristroje (tenke kakor pajčevina) vseučilišča v Georgetownu odpadle. Najhušji sunki so bili ob 10:25 in 10:26 urj.

Za državno prohibicijo.

Des Moines, Ia., 30. jan. — Repräsentantska zbornica je sprejela danes resolucijo, po kateri se ima potom ljudskega glasovanja odločiti vprašanje, ali naj se predpiše "absolutna (neomejena) prohibicija" v dostavku k državnim ustavi.

Vojna ladja spuščena na morje.

Support News, 25. jan. — Superdreadnaught "Mississippi" je bil danes spuščena na morje v pričlo pomorskega ministra in 15.000 gledalcev.

Washington, D. C., 25. jan. Živežni izvoz Združenih Držav v poslovnem letu 1916, se je zmanjšal za \$43.000.000, v primeri z izvozom v letu 1915. Znašal je \$745.000.000, v prejšnjem letu pa \$788.000.000. Izvoz mesovine in mlekarških izdelkov se je povečal, izvoz krušnih snovi pa se je zmanjšal.

Izvoz pšenice se je zmanjšal za 51 milijonov bušljev, izvoz koruze je narasel.

Obmejni boji.

Tucson, Ariz., 27. jan. — Po skalnih globelih skriti, blizu meje, 5 milj južno od mesta Ruby, Arizona, so danes konjiki škadrona "E" konjskega polka št. 1 iz Utah, pod poveljstvom poročnika Artusa, vztrajno streljali na mehiške vojske onkraj meje. Mehičani so strelom odgovarjali.

Kolikor je znano, ni bil od ameriških vojakov nobeden usmrčen, niti ranjen. Mehičanov pa je baje nekaj padlo.

Telefonska vest iz Aravike pravi, da so streljajoči Mehičani spadali k nekemu polku Carranzovemu.

Atentat na Ozakija.

Tokio, 25. jan. — Umoriti so poskušali prejšnjega pravosodnega ministra in voditelja ustavne stranke Jukio Ozakija, ko je govoril v nekem zborovanju, prirejenem v svrhu, zahtevati odstop vlade.

Dva obozorčenca s kratkima sabljama sta prodrla na govorniški oder z namenom, zabosti Ozakija, vendar sta bila premagana in prijeta. Govornik je trdil, da je sedanja vlada protustavna, zato da mora ministrstvo Terachi odstopiti.

Cesar je zapustil poslansko zbornico.

Mraz na Francoskem.

Pariz, 25. jan. — Vsa Francija se nahaja v kreppljih zime. Mrzleše je nego izza mnogih let. Toplomer v Parizu kaže 17 stopinj Fahrenheita, in celo v južnih mestih, kakor Marseille in Bordeaux, vlada mraz. Mnogo smrtnih slučajev pripisujejo pomanjkanju premoga.

Vlada je ukrenila vse potrebno za preskrbo kuriva. Volcje v tropih se upajo v vasi in po dolini reke Loire strašjo medvedje.

Prav tako menda ni.

Pariz, 24. jan. — Avstrija je sklenila izredno naredbo, da odvrne "preteči bankrot", kakor brzojavlja iz Geneve poročevalec "Petit Journala".

Poročevalec pravi, da se ima predložiti cesarju ukrep, po katerem ima četrti del zemljiške in osebne lastnine vseh podanikov in prebivalcev cesarstva postati državna lastnina v zameno za nekako hipotekno obveznico. To obveznico (bond) se država zavezuje odkupiti, kadar dovoli finančni položaj.

Vprašanje.

Katoliški Slovenci v Ameriki, ali veste, kdo ima zdaj molžno kravo, ki niso zvonec K. S. K. J.?

Avstrijski narodi in načrt razdelitve.

Slovenci, Hrvati, Slovaki, Poljaki, Čehi ni Italijani hočejo ostati dobri Avstrijci.

POŠILJAJO DOPISE NA DUNAJ.

Protestirajo proti osvoboditvi po ententi, kakor brzojavlja Dunaj.

Dunaj, 27. jan. (Čez London, 29. jan.) — Dočim so se prve razlage avstro-ogrškega časopisja naravnost bavile z mirovnim govorom predsednika Wilsona pred senatom, se pečajo sedaj pisci uvodnikov zopet z odgovorom ententinih vlasti na ameriškega predsednika.

Na stavek v njegovem govoru pred senatom, da "je ententa natančneje navedla svoje pogoje nego centralne vlasti," je videti oprta splošna misel, da predsednik Wilson podpira načrt ententinih dežel za razdelitev Avstro-ogrške monarhije.

Tega mnenja so skoraj povsod po dvojni monarhiji, kakor kažejo številni dopisi, naslovljeni po avstro-ogrskih organizacijah na grofa Czernina, ministra zunanjih stvari.

Ti dopisi omenjajo samo načrt entente, a so posredno odgovor predsedniku Wilsonu, kakor kažejo mnogi namigi na "inozemsko nevednost" glede načela Avstro-ogrške države.

Od vseh narodnosti.

Dopisi prihajajo od Hrvatov, Slovencev, Slovakov, Poljakov, Čehov in Italijanov, navadno kot izraz prepričanja kakega političnega ali družabnega kluba.

Vsi poudarjajo, da so manjša plemena, ki so smatrana za podložna plemena v inozemstvu, v resnici prav tako del Avstro-ogrške monarhije, kakor takozvani vladajoči plemeni, namreč nemško in madžarsko.

Dopisi poudarjajo predvsem dejstvo, da so manjša plemena, ki dopolnjujejo monarhijo, združena z nemško in madžarsko glavno skupino po svojem zgodovinskem razvoju, katerega glavni činitelji so prisega zvestobe

Habsburški dinastiji, gospodarska potreba in skupnost političnih koristi.

Nočejo izpremembe.

Nadalje je rečeno, da so vojni cilji ententini naperjeni na razdržbo dvojne monarhije, vsled česar bi nastal položaj, ki ga ententa na videz namerava odstraniti, namreč, da bi avstrijski Italijani in Slovenci, živeči v istih okrožjih, v slučaju prispojitve z Italijo, prišli pod zares tujo vlado in postali del dežele, s katero jih ne večje niti zgodovinska vezila, niti skupne koristi.

Poljski dopisi poudarjajo, da bi Avstriji in Poljaki prišli pod rusko samovladarstvo (absolutizem), dočim je Avstrija vzdrževala v preteklosti svobodoljubno vlado v Galiciji, ki ima sedaj dobiti popolno samovlado.

Čehi in Slovaki izražajo slična naziranje. Čehi prav posebno poudarjajo dejstvo, da mora Češka, eno evropskih velikih obrtnih središč, biti del močne države, če naj njene industrije procvetajo še nadalje. Poudarjajo tudi, da bi se Češka kot ločena država ne mogla ustanoviti, ne da bi bili vsteti Nemci, ki tvorijo dve petini prebivalstva.

Hočejo ostati črno-žolti.

Kakšni so ti dopisi, je razvidno iz sledečih izpiskov iz pisma, katero je naslovil dr. Faidutti, predsednik okrožja Gorica-Gradiška, na grofa Czernina:

"Izjava sovražnih vlasti, da je prvi pogoj za dokončanje vojne osvoboditev avstrijskih Italijanov izpod 'tuje vlade', je povzročila med italijanskim prebivalstvom v Avstriji bolesten vtis in splošno nezadovoljstvo. Avstrijski Italijani so živelj stoletja pod habsburško vlado in njihovi zakoniti zastopniki niso nikdar započeli gibanja za ločitev izpod 'tuje vlade', katera ne obstaja niti z zgodovinskega, niti z pravnevidnega stališča.

"Tuja pa bi bila vlada države (Italije), ki obstaja manj nego človeško starost, ki je njena uprava ustvarila komaj zavisti vredno stanje v tisti deželi."

Morebiti najbolj razgorčeni so Srbo Hrvati, ki najostreje ugovarjajo proti poročani nameri entente, prispojiti jih Veliki Srbiji.

Pogubonosen potres.

London, 25. jan. — Petdeset domačinov je pri potresu na otoku Bali (Malajsko otočje) storilo smrt in 200 drugih je bilo ranjenih, tako pravi poročilo na Central News iz Amsterdama. Čez 1.000 hiš in upravilnice ter mnogo molilnic domačinov je bilo razdejanih.

Bali je holandsko posestvo, 75 milj dolgo in 40 milj široko. Prebivalstvo šteje kakih 700.000 duš.

Severna zima.

Aberdeen, S. D., 31. jan. — Južna Dakota se nahaja v kreppljih najostrejšje zime. Najhušji snežni vihar tega leta razsaja. Promet je popolnoma pretrgan.

Mrzel val, ki sledi temu viharju, se razširi po osrednjem zapadu in jugozapadu nočjo in po južnih državah jutri zvečer in v petek.

Za prepoved prodaje žganja.

Springfield, Ill., 25. jan. — George A. Bruce, demokrat, Chicaga, je predložil danes v poslanski zbornici načrt zakona, ki v gostilnicah prepoveduje prodajo opojnih pijač, če obsegajo več nego deset odstotkov alkohola. Pravijo, da se ima predloga zahvaliti za svoj nastanek bolj ali manj "mokrim vplivom". Bila bi v prid prodaji piva in labkih vin, a žganje pa postavila v celi državi na črn tlemenik.

Načrt zakona je bil odkazan na prošnjo njegovega izdelatelja pravnemu odseku zborničnemu. G. Bruce je pač nameraval, zagotoviti mu nepristransko razpravo, ker je na ta način utekla usodi, da bi prišla v roke temperenčnikom ali presvobodomiselnim članom državnega zakonodajstva.

G. Bruce je bil vsaj med zadnjim zasedanjem še pristevan k "mokrašem". Načrt zakona na vsak način predstavlja novo stopnjo "likerskega vprašanja" in ga v tem zmislu lahko smatramo tudi za kompromis, ker nameravamo "suhaci", kakor znano, osrečiti državo s prohibicijskim zakonom.

Atlas — zastoj!

Ročni atlas ali barvane zemljevide vseh držav in dežel celega sveta, obsegajoč 40 strani 7x5 palcev velikosti, pošljemo na zahtevo zastoj vsakemu naročniku "Amer. Slovenca", če pošlje celoletno naročnino dva (\$2) dolarja.

Ta ročni atlas je veleznanimiv, zlasti v teh burnih časih. V njem je 32 barvanih zemljevidov, vsa mesta na svetu, katera imajo nad 100.000 prebivalcev, ter vse države in vse dežele na svetu, velikosti ameriških držav in držav celega sveta, kakor tudi število njih prebivalcev.

Poslajte naročnino \$2.00 takoj in omenite, da Vam naj pošljemo ročni atlas. **Uprava "Amer. Slov."**

DENAR V STARO DOMOVINO

pošljemo skozi najzanesljivejše bančne zavode. Tam izplača denar c. kr. pošta.

Košljemo tudi brzojavnim putem kolikor koli kdo želi poslati, od najmanjše (5 kron) vsote do tisočev kron. Brezlično-brzojavne pošiljate despoje naravnost v Avstrijo in se izplačajo v 5. do 10. dneh. Vse tozadevne izvirne pobotnice bomo prejeli, ko bo pošta zopet poslovala.

Vsaka beseda pri naslovu za brzojav stane 65c, poleg tega se računa tudi za številke, namreč: 200 kron sta dve besedi posebej. Tako stane brzojav, ki bi bil za: Uredništvu Slovenca, Ljubljana, Kranjsko, Avstrija, 200 kron, — kar obsega 7 besed po 65c, je \$4.55.

Za tisoče kron stane brzojav istotoliko, kot za samih 5 kron. Poleg spodaj navedenih cen se mora poslati še za brzojav, kolikor pride od besed in števil. Danes pošljemo:

10 K za...\$1.50 | 100 K za...\$13.00
25 K za...\$3.75 | 1000 K za...\$130.00
50 K za...\$7.00 | 5000 K za...\$650.00

Vsako pošiljatev garantiramo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
bančni oddelek
1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

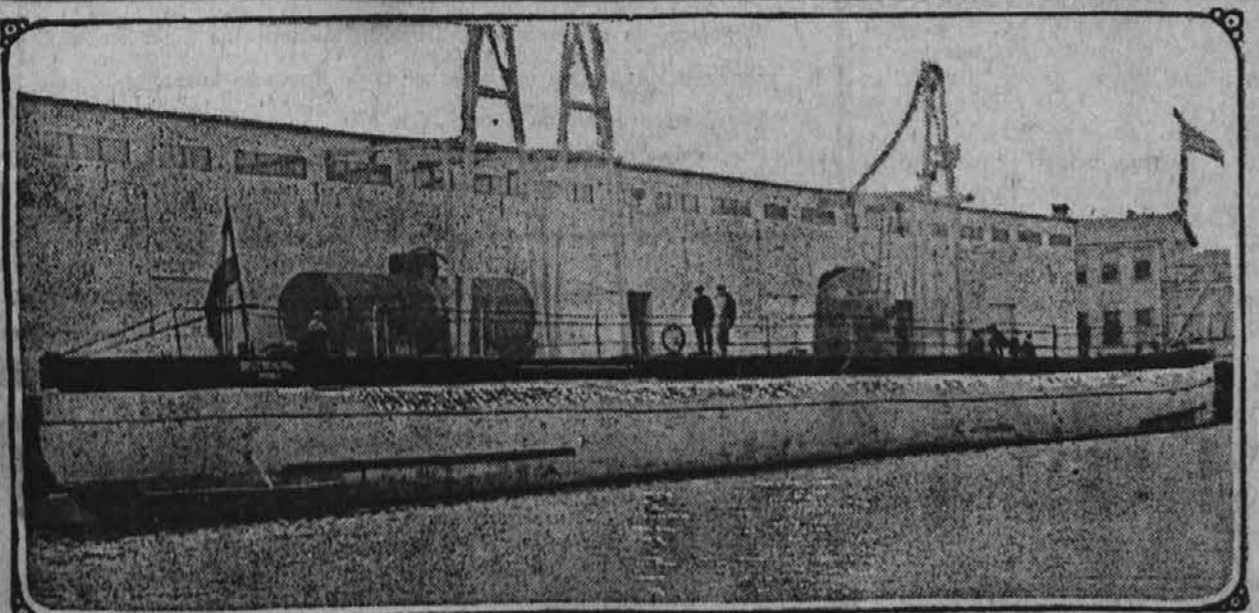

Photo by American Press Association (Taken at New London, Conn.)

Ogromen podmorski čoln, ki je bil zgrajen v Združenih Državah za špansko vlado.

IZ SLOVENSkih NASELBin.

Joliet, Ill., 31. jan. — Zadnji dan prvega meseca v novem letu je danes, in zato smo veseli. Kajti strašno dolg je bil januar in dolgočasen, kakor je vsako leto, da mu ni enakega v kolektarju, akoravno ima več tovarišev, ki štejejo tudi po 31 dni. Na vrata že trka februar ali svečan, ki nam stegne dan, da se pripravimo na prihod krajljice Vesne, čeprav je še več tednov daleč. Januarsko vreme je bilo letos zelo nestanovitno, a povečini mrzlo, ledeno in snežno. Še zadnji petek je živo srebro stalo pod ničlo 8 stopinj in je bilo mraz ves dan. Druge dni pa je kazal toplomer po 10, 15, 20 in tudi še enkrat toliko stopinj. Tako se je vreme izpremenilo v veselje našim doktorjem; kajti takole vreme povzroča vsakovrstne bolezni, zlasti hripo ali influenco, ki je v tem mesecu v Jolietu nadlegovala nad 2,000 oseb. Prav nič nam ne bo žal po letošnjem januarju.

— Gospa Ana Kraschowitz iz Bradley, Ill., mati Rev. A. M. Kraschowitza, slovenskega župnika pri Sv. Juriju v So. Chicagu, biva že teden dni na obisku v Jolietu in stanuje v domu trgovca g. Johna N. Pasdertz, 1506 N. Center street, kjer ostane še teden dni. Gospa si je danes v spremstvu g. Pasdertz zopet ogledala tiskarno Amer. Slovenca in smo imeli veselo priložnost, čestitati gospe na njenem čvrstem zdravju, s katerim jo je blagoslovil Bog, da je vkljub visoki starosti 69 let še vesela in živahna, kakor je bila v četrtoči dobi svojega življenja. Še na mnoga leta!

— Gospa Mary Težak, Oakland avenue, se še nahaja v bolnišnici sv. Jožefa. Predzadnji terek se je namreč hudo poškodovala, ko so jo neki nepravilni dečki-sankalci podrli in povzili, ko je šla po nekem klanecu. Upati je, da kmalu popolnoma okreva. Dečki, bodite previdni pri sankanju!

— V Chicago sli gledat igro. Kakih 15 članov in članic Izobr. in podp. društva "Triglav" je bilo zadnje nedeljo v Chicagu, kjer je bila tega dne v korist tamošnje slovenske cerkve sv. Stefana v cerkveni dvorani popoldne in zvečer uprizorjena tridejanka "Prisegam", pod vodstvom g. Franka Mravljaja, dobro znanega prijatelja slovenske Talije. Jolietčanje so bili z igro in igranjem prav zadovoljni. — Kakor čujemo: je bil naš "Triglav" povabljen, da naj pride gostovat v Chicago z Meškovo dramo "Mati", katero smo gledali v Jolietu dne 7. jan. Ali pojde ali ne, nam še ni znano.

— "V koloradskih gorah". Čez dobra dva tedna, ali na pustno nedeljo, t. j. dne 18. februarja, se "premuja" Colorado v Joliet, in sicer na oder Sternove dvorane. Pa zares. Gledalci kolo koloradske gore in videli tudi živega medveda, ki bo tako lep in imeniten, da ga bo neka kuharica zaezela in ulovila v svojo mrežo. Protestiral bo sicer šerif, ki pride z medvedom iz divjega zapada, pa tudi šerifu bo nastavljena mreža, ki se vanjo ujame. In tudi šerifov mlajši brat bo omrežen, tako da bo omreženec poln oder. To bo smeha! Kakor nalašč za pustno nedeljo. Kakor je namreč našim čitateljem že znano, je slavno društvo sv. Cecilije št. 12 D. S. D. sklenilo, da nam oskrbi za pustno nedeljo primerno zabavo. In najprimernejšo zabavo nam bo nudila vesela igra, ki še ni bila uprizorjena na nobenem slovenskem gledališkem odru, to je igra "V koloradskih gorah". To igro je priredil za naš oder Rev. J. Plaznik. Več o tem še naznanimo.

— Ameriško državljanstvo je bilo podeljeno trem Jolietčanom zadnje sredo zvečer na javnem zborovanju v avditoriju jolietške občinske višje šole. Papirje je prinesel iz okrožnega sodišča eden izmed pomožnih uradnikov in razdelil jih je pomožni naturalizacijski izpraševavec F. W. Weber iz Chicaga, ker je bil glavni izpraševavec M. A. Sturges zadržan vsled bolezni. Več sto oseb je prisostvovalo zanimivi ceremoniji. Sledili so še govori v različnih jezikih in petje. Vse je bilo prav lepo, pravijo.

— "Taxpayers' Protective Association." Mestni davki v Jolietu silno naraščajo pod sedanjo mestno upravo. Davkoplačevalci čimdalje bolj občutijo, da se njihove denarnice krčijo pod davčnim vijakom. Zadnja mestna ordinanca ali odredba glede kolesnega davka (wheel tax) pa je končno povzročila, da so davkoplačevalci šli in ustanovili stalno organizacijo pod zgorajim imenom, da prično organiziran boj proti županu Barberju in mestnim komisijonarjem. Na ustanovnem shodu v Castle hallu v ponedeljek je bilo zbranih nad 100 davkoplačevalcev, ki so se združili in organizirali. Prva dolžnost nove organizacije bo, paraziti drugo ordinanco glede kolesnega davka; prva je bila porazena pred nekaj tedni. V dosegu svojega namena bo nova organizacija oskrbela

brez števila podpisov na peticijah, ki se predlože mestni upravi z zahtevo, da se ordinanca o kolesnem davku prekliče, ali pa podvrže ljudstvu za odločitev pri referendum-volitvi.

Rockdale, Ill., 28. jan. — G. urednik! Upam in želim, da mi boste našli primerno mesto za mojih par vrstic v našem tako priljubljenem listu Amer. Slovencu; ker itak že sami želite ter iščete dopisnika, da bi Vam kaj naznanil o našem naprednem Rockdalu, torej se Vam tem potom prav veselo na kratko odzovem.

V Rockdalu smo prav pridni in "fletni" ljudje, in to se je pokazalo, ker v zadnjih štirih letih se je mestoce Rockdale za enkrat pomnožilo. In tudi smo složni v vsaki skupščini in v vsaki narodnosti, da se ne oziramo, katere narodnosti je kdo, dasiravno imamo večino Slovencev in Hrvatov; le škoda je, da nimamo še slovenske cerkve tukaj.

Dela imamo jako veliko tukaj v vseh tovarnah in vsaki lahko delo tukaj dobi, naj pride odkoderkoli hoče. Kakor sem pred kratkim slišal, bode American Refractories Co. ali naša ceglarna še povečala svojo tovarno, da bo še enkrat tako velika, kakor je sedaj, ter pričnejo z delom v zgodnji spomladi, tako da bo še veliko več ljudi dobilo delo. In plačajo tudi prav dobro.

Samo kar bi Vam še jaz rad svetoval, bližnji Jolietčani ali kateri imate svoje lote v Rockdalu; postavite gori hiše, ker se lahko v najem oddajo, ker hiš še vedno primanjkuje za tuje družine, katere se tu želijo naseliti. Mestece je lepo in prijazno ter se vsakemu dopade, kateri sem pride, ker ima lepo lego in kakor slišim, bomo dobili, kar bo prej mogoče, tlakovano glavno cesto Moen Avenue.

Pri tej priliki bi rad še omenil, da je več kakor pol pridejane nerեսnice v listih, kadar se kaj nerednega tukaj zgodi, ker angleški časnikarji dostikrat radi napravijo iz komarja velikega konja, posebno pri vas v Jolietu, da potem nekateri ljudje jako napačno mislijo o našem naprednem mestu. Jaz pa lahko rečem, da smo bolj napredni in složni, kakor v katerem drugem večjem mestu.

Lahko bi še veliko napisal, pa naj bode še za prihodnjici, ker se bojim, da bi se kam predalec zavlekel in bi mogoče moj dopis ne bil vsakemu všeč. Tolaži me pa le misel ta, da vsakemu ni moči nikdar ustreči, kakor ni mogel tisti oče, ki je na oslu jahal.

Ob koncu pa želim vsem čitateljem Amerikanskega Slovenca srečo in zdravje. Tebi pa, tako mili in dragi mi A. Slovenec, še večje število naročnikov in bralcev, ki se s teboj tako lepo po slovensko pomenkujemo in v naši mili slovensčini izobražujemo, da brez tebe bi ne smela biti nobena slovenska družina, kateri že toliko vrst let hodiš vedno eno in isto resnično pot, katero si začel z zastavo resnice in miroljubja.

Toliko za sedaj. Do videnja! Zaveden Slovenec.

Calumet, Mich., 29. jan. — (Zadnji dnevi januarja.) Nedelja 28. t. m. je bila, rekel bi, praznik v naši župniji. Društvo Kolumbovih Vitezov si je izvolilo izmed drugih katoliških cerkva našo slovensko cerkev sv. Jožefa in je prisostvovalo sveti maši. Pa to ni bila kaka mala afera, ampak kakor vojna truma korakalo je čez 1,000 praktično katoliških mož iz mestne dvorane v našo cerkev, tako da so jo napolnili, da je domače občinstvo moralo stati, če je hotelo biti prisotno prisilnosti. Da je bilo pridigo Rev. L. Klopčiča in petje naših pevcev vredno poslušati, mi ni treba posebej omenjati.

Dalje se je zadnje dni dogodilo tudi kjerbodi delo smrtne kose. Med umrlimi je prvi naseljenec John M. Vertin, rojen Doblčan. Na strani vdove zapušča 6 otrok: Jakoba, Johna, Frančiška omoženo Sedlar na Calumetu, Stefana v South Dakoti, Mrs. Geo. Lasič in Mrs. Mary Sedlar v Canadi. Poleg teh še manjših ali večjih vnukov.

Zatem se je naveličal živeti Jos. Spitznagel, pomočnik v trgovini Reding in Sons. Pljučnica ga je zapustila za vedno. Zalujoče opisovati za samcem ne vem, kako. Mislim sem že končati s temi žalostnimi novicami, pa ta predpust, ta me vzmernija. Ni dosti, da me je lansko leto tako vodil za nos, rad bi me še letos. Toda previdnost bo naše geslo. Lansko leto visoko si vihala nos — bi zdaj ga ljubila, če prišel bi bos... Pa kaj bi še naprej "verzal"! Če nam je predpustna Vila prisodila družico, jo dobimo; če ne, čakali bomo. O tem Vam bom poročal koncem predpusta. Calumet & Hecla družba je premenila svoje plačilne dneve; namesto v sobotah vsakega 15. ih zadnjega v me-

secu. Vreme po navadi. Se še vidi mo. John G.

Denver, Colo., 26. jan. — Socijalist se vsak pozna, ker rudeč jopič ima. Včasih kapico tudi pokrije, da se skoz ljudi prerije. Pa to mu je vse zaman, kjer je ljudem dobro poznano.

Rudeč pa nečem biti, to je reven stan, od vseh ljudi zadnjevan.

Socijalist ima veselje, da se nad svojo dere; Boga ne pozna, le hudirja za Njega ima.

Ali bo v stiski tudi veliki, pa tuliti bo začel: Oh, pridigarji učenci, kajaj da nisem vam verjel!

Ali prepozno bode bilo, milosti čas bode preč: treba boče v luknjno iti, iz katere se ne more več.

Louis Andolšek.

Mogollon, N. M., 20. jan. — Uredništvo A. S. I. Zima je tukaj, toda ni mraza. Dela se tukaj vsaki dan; plača je od \$2.80 do \$3.50. Toda draginja je velika, kakor povsod. Tukajšnja rudarska naselbina je oddaljena 93 milj od železnice in leži v Mogollon gorovju. Slovencev tukaj ni, samo Melikanci, nekaj Angležev, Italijanov in par Francozov. Tukaj je srebrna in zlata ruda. Tudi tukaj imamo nekaj infanteristov.

Sedaj skončam to slabo pisanje in pozdravim vse naročnike(ice) širom U. S. Ako to najde prostora v listu, ki je tukaj moja edina družba, morda prihodnjic kaj ve. (Le kmalu zopet kaj! Op. ur.)

Fr. Lamprecht.

P. S. Priložen je "money order" za \$2 za reveže in sirote v stari domovini. (Hvala! Op. ur.) F. L.

KRVAVI KARPATI.

(Iz "Slovenca")

"Ura!" — Sanitejc, pomagaj! — Kdor je ujetnik, ni več sovražnik.

Josip Šušteršič, Orel in član Marijine družbe v Smartnem pri Litiji, ki je že od začetka vojne na severnem bojišču ter je bil že ranjen in ujet, a je ušel, je pisal domačemu gosp. kaplanu naslednje pretresljivo pismo:

Prečasti gospod! Naj Vam pišem nekaj besedi z našega bojišča, da bode vsaj nekoliko vedeli, kako se pri nas godi.

Jaz sem, hvala Bogu in Materi Božji, kateri se imam edino zabvaliti za to milost, še vedno živ in zdrav. Sicer ne vem, če bom tako dolgo, da skončam ta list, ker ruske granate padajo ravno sedaj tako krog naših zakopov, da se vse trše in da se kar zemlja vsipava na nas. Vsak čas pride naznanit: Ta in ta je mrtev! Ta in ta je ranjen!

Z Rusi stojimo v neposredni bližini. Rusi na s vedno napadajo, mi jih pa prav dobro odbijamo. Jako hud napad smo imeli 4. t. m. Naj Vam ta dan malo popisem. Saj imeli smo že veliko hujših bitk, ali ni vselej čas pisati. 4. t. m. na vse zgodaj so se nam pričeli Rusi bližati, misleč nas napasti in nas zapoditi iz naših pozicij. Ali zmotili so se! Takoj, ko se je začelo daniti, je bilo sovražnika pred našimi strelskimi jarki vse črno kot mravljinčev. Mi smo jih pustili prav blizu, skoraj že na trideset korakov, potem smo jih pa začeli. Padali so, kot bi jih sejal. Pa bili so trdovratni. Ko je padla ena vrsta, prišla je druga, tretja itd. Ali mi smo domala vse postrelili.

Streljali smo, kolikor je kdo mogel. Nazadnje so vendar uvideli, da ne bo nič in zapustili so pred nami cele kupe mrtvih in ranjenih in so zbežali. Okrog 9. ure dopoldne je bil napad odbit. Tudi mi smo imeli izgube, pa ne prav velike. Ali grozno je bilo pogledati pred naše zakope na mrtve in ranjene Ruse. Takoj pa, ko je bil napad odbit, pride povelje z našega desnega krila (tam je bil namreč neki drug regiment), da je bil sovražnik premočan, da so se morali naši umakniti in da so Rusi zasedli neko važno našo pozicijo. Takoj se mora naš bataljon odpraviti dotičnim regimentom na pomoč in sovražnika nazaj vreči. Takoj smo se odpravili. Okrog 2. ure popoldne smo prišli na dotični kraj. Bili so na nekem precej visokem hribu. Naši so se bili umaknili že precej daleč nazaj. Takoj otvorimo se mi na sovražnika ogenj. Takoj, ko je sovražnik videl, da so naši dobili pomoč, se je začel polagoma umikati z vrha hriba. Na drugi strani hriba je bil do polovice hriba gozd. Ob robu gozda so bili naši strelski jarki, ki so jih bili Rusi zavzeli. Te strelske jarke moramo mi za vsako ceno nazaj dobiti. Imeli smo namreč prodirati s hriba navzdol. Rusi so se vsi umaknili v naše zakope in so streljali na nas, da je pokalo, kot bi šla toča. Z nasprotne strani je pa že ruska artiljerija streljala na nas, da je bilo groza. Le sreča da je bil velik sneg, da ruske granate niso eksplodirale; le malo katere se je razletela; drugače bi bili vsi pobiti. Poleg mene je mojemu tovarišu granata odnesla roko. Ko bi bila eksplodirala, bi bila oba mrtva. Jaz sem imel komando enega voja, namreč dva najst moči. Sani mladi fantje regrutje so bili. Šli so za menoj, ne da bi jih bilo treba goniti. Dokler smo šli

po gozdu, je bilo dobro. Pa prišli smo do neke planote, da so imeli Rusi lep cilj na nas. En čas premišljamo. Pa naprej se mora. "Torej naprej za menoj!" — zakličem moštvu in skočimo proti sovražniku. Rusi podvojijo ogenj. Na kakih deset korakov se zopet vržem na tla in se ozrem nazaj po moštvu. Ali kaj vidim! Strahopetneži so se zbili. Nobenega ni za menoj. Sam sem. Vstanem, da grem nazaj, da grem nazaj, da jih našenem naprej. Ali ko pridem kakih trideset korakov nazaj, vidim strašen prizor: Vse moštvo leži, stoka, prosí, je: "Sanitejc! Pomagaj, obeži! Pomagaj, obeži!" Ali sedaj ni časa ranjenem pomagati, pa če bi bil ravno moj brat med njimi. Vržem se zopet na tla, da pričnem streljati. V tem že slišim z leve strani klic za nasok: "Ura!" Kakor en moč planemo vsi z bajonetmi proti sovražniku v strašni jezi, da vse pokoljemo. Rusi še enkrat podvojijo ogenj, nakar jih še mnogo pade izem naših. Pa ko smo že čisto blizu njih, si mislim: zdaj bo strašno klanje. Pa ni bilo tako. Znano je že, da se Rusi nobene stvari bolj ne boje kot naših bajonetov. Tudi sedaj, ko zagledajo bajonete pred seboj, pomečejo svoje puške proč in roke kvišku in kličejo: Brate! Brate! Ko jih vidimo kot svoje ujetnike, nas mine vsa jeza in začeli smo si podajati roke in se smejati drug drugemu. Delili smo jim kruh in druge reči, a oni nam cigarete in tobak. Ko bi nas tedaj kdo videl, bi mislil, da smo stari prijatelji po dolgem času zopet skupaj prišli. Vsak si je mislil: Vi ste storili svojo dolžnost in mi pa svojo; zdaj, ko ste naši ujetniki, niste več naši sovražniki." Potem jih je nekaj naših mož odpeljalo proč. Bilo jih je okrog 300. Mi smo pa zasedli okope. (Kakih 90 nadaljnjih vrst je bilo zaplenjenih.)

KAJ JE IREDDENTA?

(Po "Slov. Gospodarju")

"Ireddenta" je laška beseda in pomeni toliko kakor nerešena (namreč Italija). Sedaj se rabi ta beseda za politično strujo v Italiji, ki je nastala že l. 1878, ker velevlasti na berlinskem posvetovanju niso prisodile vse zemlje, na kateri so še tudi stanovali Italijani, novoustanovljenemu kraljestvu, Italiji. Ustanovili so to politično strujo Imbriani, Menotti, Garibaldi in drugi ter jo zagovarjali v listu "Ireddenta". Köt "nerešeno Italijo" so torej imenovali laško ozemlje na Francoskem, Švicarskem ter Avstrijskem. Ireddentisti so pridigali najhujše sovražstvo o-obito Avstriji in tako se ni čuditi, da je ireddentist Oberdank leta 1882 svojo hudodelno roko vzdignil proti našemu cesarju. Toda s tem še hujskanje ni poleglo. Prispelo je celo tako visoko, da je morala vlada sama poseči vmes in l. 1890 razpustiti najhujša društva Borsari in Oberdank. Toda tudi pozneje se hujskanje ni popolnoma poleglo, ampak se posebno ob mejah gojilo do današnjega dne.

Zjedinjena Italija.

Ko se je leta 1848 po celi Evropi razširilo narodno-stno gibanje, so tudi v Italiji, ki je bila razdeljena razven v rimsko papeževo državo še v več drugih državice, vstali možje, ki so zahtevali, da se naj vse italijanske državice združijo v eno veliko italijansko državo pod svetnim vladarjem v Zjedinjeno Italijo. Za kralja novega italijanskega kraljestva so namenili sardinjskega kralja Viktor Emanuela II. Voditelji tega gibanja so bili Cavour, Macini, Lafarina in Garibaldi. Vsak čas je bilo čuti o malih vstajah in zavratnih umorih, ki so nahujskano ljudstvo še bolj razburjali. Po vojski z Avstrijo leta 1859 je bil Viktor Emanuel dosegel svoj cilj. Ze meseca novembra l. 1860 ga je Garibaldi proglasil za kralja cele Italije, koji naslov je prvi italijanski državni zbor leta 1861 odobril. Papežu Piju IX. je ostal le Rim in okolica. Vso drugo zemljo mu je ugrabil kralj nove Italije, ravno tako, kakor si je prilastil toskansko, modensko, parmsko in neapolitansko državico. Leta 1860 po bitki pri Solferinu se je tudi Avstriji izrgala Lombardija, leta 1866 s prusko pomočjo Benečanska. Toda nenasiťlivi Viktor Emanuel še ni bil zadovoljen, poželelo se mu je tudi Rima. Željno je prežal na ugodno priliko. Leta 1870, ko je bila vojska med Prusi in Francozi, se vzdigne s svojimi četami proti Rimu, se ga kljub slovesnemu ugovoru papeža in člega katoliškega sveta siloma polasti in ga proglasi za glavno mesto zjedinjene Italije in svojo prestolnico. Sam si izbere za svoje stanovanje papeževo palačo Kvirinal, dočim dovoli ropar papežu milostno, da sme še nadalje ostati v palači Vatikan. Leta 1878 je kralj Viktor Emanuel po kratki bolezni umrl. Naslednik mu je bil njegov sin Humbert, ki je bil umorjen leta 1900. Od tega leta vlada kralj Viktor Emanuel III. Rojen je bil leta 1869. Porocen je s črnogorsko princemzino Jelico, ki je ob poroki prestopila h katoliški veri. Prestolonaslednik Humberto je rojen leta 1904. Italijanska kraljeva rodbina se imenuje po svojem izvoru rodbina Savojevcev.

kakor se imenuje naša avstrijska rodbina Habsburžanov.

Papež v Rimu.

Do leta 1870 je imel papež lastno državico s prostim izhodom na morje. Tedaj mu je ugrabil sardinjski kralj Viktor Emanuel II., ustanovitelj sedanjega italijanskega kraljestva. Do tega leta je ščitil sv. Stolico in papeško državo francoski cesar Napoleon III. V Rimu je bilo nastavljeno francosko vojaštvo. Ko pa je v vojski s Prusi leta 1870 potrebovala Francija slehernega vojska, je bilo to vojaštvo odpklicano iz Rima. To priliko je uporabil zvitik Viktor Emanuel II. Nahujskal je prostovoljne čete Garibaldincev, da so upadle v papeževo državo. In sedaj je nastopil Viktor Emanuel kot "rešitelj". Pisal je papežu Piju IX., da bo s svojimi četami vkorakal v njegovo državo, da ga brani pred Garibaldinci. Volk brani ovco pred volkovi! Pij IX. je pa odgovoril: "Lepe besede, grda dejanja." Dne 20. sept je bil Rim v rokah kraljevih čet. Papeža so zaprli v Vatikan, kralj pa se je naselil v prej papeževi palači Kvirinal. Pravijo, da se ni nikdar čutil prav srečnega v ugrabljenem stanovanju, storjena krivica mu je grizla vest.

Od tega časa je preteklo 46 let. Papež, čeprav ujetnik v Vatikanu, je mogočen vladar in njegov upliv raste posebno v sedanjem času od dne do dne.

Najvišji polet z balonom

je dosegel belgijski meteorološki inštitut v Ucele, kjer se mu je posrečilo priti 29,040 metrov visoko. Živemu bitju seveda ni mogoče šiniti v tako višino, berolinska profesorja Berson in Suering sta se dvignila samo za 10,800 metrov, a pri velikem balonu je bil pritrjen manjši, ki je z instrumenti natančno označil višino. Če pride veliki balon že previsoko, se radi slabega zračnega tlaka razleti in mali pade s svojimi instrumenti na zemljo. Zanimivo je, da je v zračni viši 12,000 metrov — 67 stopinj mraza, pri 29,040 metrov pa — 63.4 stopinje. To potrjuje podmeno aerologov, da gotovi solčni žarki ne pridejo do zemске vršine, ampak da jih zračne plasti prej absorbirajo.

Popolnoma zanesljiv zaveznik.

Dandanašnji človek je predelaven. Niti za jed si ne vzame časa. Ne premisli, kaj uživa. Posledki zlorabe želodca po neredni ali neprimerni hrani so prežalostni. Vsakdo govori o svojih želodčnih neprilikah. Samo ene smeri se držite, in Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino je najzanesljivejši zaveznik, ki vam je na izbero. Očisti vam čreva, jih ohrani čista in vam okrepi drob, živčevje in celo telo. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino je zaupanja vredno zdravilo za zapeko, razdražljivost, glavobol, migreno, izgubo slasti in energije. Niti mu ni enakega pri želodčnih neprilikah, v zvezi z življensko promeno pri ženskah, ali z rudarjenjem. Cena \$1. V lekarnah. Če trpite vsled revmatizma ali nevralgije, je Triner's Liniiment pravo zdravilo, na katero se lahko zanesete v olajšbo neznosnih bolečin. Triner's Liniiment je samo za zunanjo rabo in pomaga tudi pri nezgodah, izvinkih, oteklinah, ozeblinah itd. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c. Joseph Triner, Mfg. Chemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv.

Advertisement for Sever's Balsam for Lungs. Includes text: 'Sever's Almanah za Slovence', 'Kašelji', 'Severa's Gothard Oil', 'SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS (SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA)', 'Otroci, kakor tudi odrasčeni smejo vzivati to zdravilo, da celo najmanjši otroci bodo popolnoma deležni njegove dobrote.', 'W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa'

Advertisement for A. Nemanich & Son Bank. Includes text: 'A. Nemanich, St. Chicago Phone 2575', 'A. Nemanich, Jr.', 'A. Nemanich & Son BANK', 'Real Estate Insurance Loans Renting', 'V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.', 'Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po 3% in jamčimo absolutno varnost.', 'Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.', 'Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbli.', 'Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks.', 'Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kurzu.', 'Posojujemo denar na zemljišča in hiše.', 'Izvršujemo terjatve in poslujemo kot administratorji, varuhi, konzervatorji ter v vseh enakih zadevah.'

Advertisement for Veliki Slovensko-Angleški Tolmač. Includes text: 'STRANI OBSEGA', '430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač', 'prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UCITELJA.', 'V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.'

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Slovo od zavoda. Ljubljanski "Slovenec" piše: Dne 20. novembra 1916 je doživela tukajšnja I. državna gimnazija važen spominski dan: poslovlje se je namreč, stopajoč v pokoj, od mladine dosedanjih ravnatelj, c. kr. vladni svetnik g. dr. L. Požar. Po solski maši so učenci ostali v avli. Pevci so pod vodstvom g. prof. Kozine zapeli prelepo skladbo "Ave Maria". Nato se je od g. vladnega svetnika najprej v imenu zavoda poslovlje sedanjim učiteljem prof. Fran Novak, omenjajoč njegovih zaslug na polju pod uka, vzgoje in spisovanja šolskih knjig. Nato je v slovo govoril v imenu učiteljskega zbora senior g. dr. V. Korun. Pogledali smo tedaj tja, kjer je stal učiteljski zbor: zelo je okrnjen, skoro tretina članov je v vojni službi na raznih krajih; pač radi bi se tudi oni udeležili slavljaja svojega ljubega ravnatelja. Kratko je nagovoril se g. konz. svetnik dr. Fran Perne tudi v imenu g. dr. Alf. Levčnika v zahvalo za veliko naklonjenost v težki službi katehetski. Končno se je v leporečastnem nagovoru zahvalil zastopnik mladine, o-smoolec Fran Zbašnjak. Pogledali smo po dvorani: nižji razredi polnoštevili, a v tleh, zlasti pa v najvišjih dveh so bile velike vrzeli, nekatere se ne bodo nikoli več izpopolnile. Tudi ti bi radi prišli, saj so se še na bojnih poljanah spominjali svojega dobrega ravnatelja, nekateri še malo pred smrtjo. Tudi v imenu teli se je poslovlje zastopnik di-javstva in v imenu vseh, katerim je bil g. dr. Požar v teku dolgih devetih let vesten, dobrohoten ravnatelj. Kje, kje, so zdaj vsi tisti? Premnogi se še bo-rijjo na bojnem polju, precej pa jih je pokril že beli sneg že tretjič ali drugič ali morda tudi prvič... Ah, oko, kam si se zagledalo...? G. vladni svetnik se je nato zahvalil vsem govornikom, mladini pa je priporočil: naj ne krene nikdar s prave poti: pogumno naj stre-mi za svojim poklicem, predvsem pa naj podvoji svojo pridnost, da izpolni zijoče vrzeli. Spominjajoč se velikih dobrot, ki jih je užil pod vlado cesarja na gimnaziji, na vseučilišču in potem v 33letni službi, je zaključil odhajajoč g. ravnatelj svoj govor s trikratnim slava-klicanjem na cesarja in vsa mla-da grla so trikrat zaorila za njim. Pevci na koro so zapeli še dve prekrasni skladbi: potopirni iz narodnih pesni (Parma) in Schwabovo "Dobro jutro". Končno so zapeli cesarsko pesem. Skromna slavnost je bila res prisrčna; videli smo, kako je g. ravnatelj ljubil to mladino in kako težko mu je slovo, mladina pa je tudi glasno povedala, da je ljubezen našla protiljubezem v njenih srcih. Učiteljski zbor, pa nekam osirotel, pa bo še dolgo, dolgo pogrešal svojega skrbnega, taktnega, do-brohotnega ravnatelja dr. L. Požara.

— Preganjanje Jugoslovanov. "Obzor" piše: "Deutsche Wacht" sporoča: Radi motenja javnega miru je bilo zaprtih in oddanih domobranskemu sodišču sedem gimnazijev VI. gimnazijskega razreda, in sicer sledeči: Jurij Confidenti; Josip Flajs, Fr. Kostomaj, Ivan Rojnik, Henrik Samec, Josip Trobej in Bogoljub Žagar. Obdolženi so, da so v neki gostilni pre-povali vseslovanske himne.

— Zaplamba premoženja. "Obzor" poroča: Tržaško deželno sodišče je odredilo, da se zapleni premoženje Ev-gena Ljubiča, uradnika banke "Union" rojenega v Trstu in sicer radi osum-nje, da je pobegnil k sovražniku. Na-dalje je deželna sodinja v Gradcu od-redila zaplenbo premoženja Viktorja Desingerja iz Škofjeloke, bančnega uradnika v Ljubljani, ki se je boril kot ustaša pri srbski armadi in ki je padel v bitki, pogoden v glavo. Zaplenilo se je nadalje premoženje Francetu Gor-šeku iz Ljubljane, Avgustu Jenku iz Ljubljane in Francu Redesčku.

HRVATSKO.

— Preganjanje Jugoslovanov. "Obzor" piše: "Deutsche Wacht" sporoča: Radi motenja javnega miru je bilo zaprtih in oddanih domobranskemu sodišču sedem gimnazijev VI. gimnazijskega razreda, in sicer sledeči: Jurij Confidenti; Josip Flajs, Fr. Kostomaj, Ivan Rojnik, Henrik Samec, Josip Trobej in Bogoljub Žagar. Obdolženi so, da so v neki gostilni pre-povali vseslovanske himne.

— Zaplamba premoženja. "Obzor" poroča: Tržaško deželno sodišče je odredilo, da se zapleni premoženje Ev-gena Ljubiča, uradnika banke "Union" rojenega v Trstu in sicer radi osum-nje, da je pobegnil k sovražniku. Na-dalje je deželna sodinja v Gradcu od-redila zaplenbo premoženja Viktorja Desingerja iz Škofjeloke, bančnega uradnika v Ljubljani, ki se je boril kot ustaša pri srbski armadi in ki je padel v bitki, pogoden v glavo. Zaplenilo se je nadalje premoženje Francetu Gor-šeku iz Ljubljane, Avgustu Jenku iz Ljubljane in Francu Redesčku.

NEŽEN MLADENIČ ALI GLOBOČINA GROZE.

Bulgarski spisal Kiril Hristov. Poslov. A. Bezenšek.

Iskal sem v neki sofijski bolnici svo-jeje znanca. Slučajno najdem tam najdražjega tovariša iz dijaških let. On je bil bujne narave, jako glasbeno in poetično nadarjen. Ta mladenič se je kot dijak odlikoval s takšno krot-kostjo in nežnostjo, da smo ga zvali "gospodična". Nikdar ga nihče slišal ni zmerjati ali izreči kako ostro besed-o. Ako se je kdaj zgodilo, da je nastal prepir v njegovi navzočnosti, se je močno vznemiril, ustne so mu trepetale in takoj se je kateri izmed nas o-glasil:

"Gospoda, pomirite se, 'gospodični' bo postalo slabo."

Za šale je bil ta nežni mladenič silno vnet.

Ko sem ga zagledal med ranjenci, sem osupnil.

"Kaj, tudi ti si bil v vojni? Danes sem doživel nekaj nenavadnega."

Približam se njegovi postelji.

"Sedaj razumem, zakaj so Turki poraženi..."

Mladenič pogleda mučno v strop, zamaje za glavo in mi pod levico v pozdrav, s sladkim nasmehom na ust-nih.

"Čudno," pomislim jaz gledajoč ta prijazni nasmeh.

Resnica je, kar je rekel modrijan: Ženjalnost in junaštvo sta najmilejši deteti!

"Slušaj, mili tovariš," izpregovorim jaz, "pogled na tebe me je silno raz-buril. Povej mi, za Boga, si ranjen ali znotranje bolan?"

"Ranjen sem na štirih mestih," od-govori on s tako mirnostjo, kakor bi rekel na primer: "Danes sem bil na izprehodu, štiri kilometre daleč..."

"Torej si se udeležil bitke?"

"Da, sedmih bitk!"

V duhu se mi pojavi predčustvo, da mi boče ravno ta moj tovariš pove-dal nekaj najzanimivejšega o vojni, nekaj, kar od nikogar drugega ne moram pričakovati.

"Ne srđi se nad mojim začudenjem," rečem jaz.

"Zakaj bi se srđil?" reče tovariš in se nasmehne.

Kdo je mogel misliti, da je toliko nerealizirane zmožnosti v bulgarskih dušah.

Razgovarjava se o raznih stvareh.

ŠTAJARSKO

— Zahteve ne-nemških narodov v Avstriji. "Slovenski Gospodar" z dne 19. dec. piše: Dne 16. dec. co ce zbrali na Dunaju zastopniki vseh ne-nemških narodov v Avstriji, da se posvetujejo s sledečih vprašanjih: 1. O avtonomiji Galicije. 2. O zahtevah nemškega dr-

Povprašujem tovariša o vojni ter o vsem, kar se je med tem zgodilo. V glavi se mi je vrtelo vedno neko važno vprašanje, katero se mi je takoj prvi dan vojne pojavilo in zahtevalo od-govora: Koliko more prenesti duša Bul-gara? Ogromna telesna moč mu je dodeljena: on je dobil rekord v peš-hoji, stradanju, zdržanju zime in spa-nju v mlakah. No, kako vpliva nanj krvoprelivje? Ali je plašljiv? Bodem li dobil dovoljen odgovor na to vprašanje?

Mi poznamo naš narod. Mi vemo, kaj je zmožen storiti in kaj ne. Mi uganemo skriti misel, kateri bi druga-če ostal mrtvo zgodovinsko dejstvo.

No, kateri mi boče povedal resnico, si mislim jaz. Pripravljam se ter čakam ugodnega trenutka, da stavim to-varišu to važno vprašanje. Hotel sem ga prijeti nenadno, ne pustivši mu časa za premišljevanje.

Ko se mi je dozdevalo, da je sedaj primeren čas, prekinem razgovor, ka-terega sva vodila, in rečem:

"Znana je stara angleška balada, ki ima sledeči refrain: Oni bežijo, mi be-žimo; mi bežimo, oni bežijo; oni be-žijo, mi bežimo — a končno smo mi zmagali. Povej mi odkritosrčno, kaj ne da je resnica, da Bulgar ne pozna, kaj je strah? Drugače bi on bil brez-dušen mehanizem, — to je tempera-menten narod, kateri se vrče kakor burja na sovražnika."

"Kaj ti naj odgovorim?"

"Naravnost! Naravnost! Brez pomiš-ljevanja!"

"Takšnega strahu, kateri bi oviral zmago, Bulgar ne pozna. Jaz nisem imel pred očmi Hunov in divjih zveri, torej nisem mogel precejevati nevar-nosti. A visoko prosvetljeni ljudje, z bogatim duševnim mišljenjem, profes-orji, umetniki, artisti ali pa seljani s tako modrimi glavami, da bi bilo treba zapisati vsako besedo; vkljub temu so se zagnali neustrašeno, z resnično na-porno burjo proti sovražnim posto-jankam. O strahu se tukaj ne more govoriti!"

"Kaj pa pred bitko?"

"Da, pred bitko sem bil malo razbur-jen, v strahu za svoje mile, ki so o-stali daleč proč, ter v skrbah za svoje nade v življenju. V takem slučaju se je pa pameril vedno kakšen šaljev vo-jak, kateri je s svojimi burkami raz-veselil celi oddelek. Spominjam se na primer prve bitke, katere sem se ude-ležil. Nekega jutra zarano dobimo po-velje, da se odpravimo na bojno polje, od koder se je čulo grozno pokanje. Pot je bila posejana s sledovi nedavne bitke. Srečali smo prevoz ranjencev. Videl sem krvave glave, zdrobljene roke in noge, a kljub temu so bili vsi ranjenci bodri, ni bilo slišati niti enega stoka. Ne daleč od voza zagledamo par korakov od pota dva še ne pobra-na lepa mladeniča, mrtveca, gledajoča proti nebu z osteklenimi očmi. Glave nas vseh so bile obrnjene na isto stran. Zasišli se tihno pomilovanje. No, to je trajalo kratko, dokler našteješ do tri. Kajti zasišli se je glas: "E, ti prijat-elji pa mnogo zijajo..." To je bilo izgovorjeno s tako globokim naglasom samosvojega človeka; besede, čeprav so bile robate, a vendar modre, — mo-drost neustrašljivosti pred smrtjo. Vo-jaki so se nasmehili, tudi ranjenci z njimi, a vse je minilo. Odkorakali smo pevaje naprej, proti bojnemu polju."

Prijatelj je umolknil, po dolgem od-moru zopet nadaljuje:

"Slučajno pride trenutek, v katerem čuti človek globočino groze. Ne sa-mo pred, ampak tudi med vojnico, ko nima časa izpregovoriti niti besede o grozi."

"Kako je to?"

On me pogleda začudeno in od-govori:

"Ne morem ti dopovedati. Znano mi je samo to, da tudi največjega strahop-etnega mine strah, ako začne pokati okoli njega; vsak si misli, to je na-ravno."

Jaz sem nasmehnem nevoljno.

"Prosimo te, povej mi še kakšen slu-čaj."

"Da. Bilo je v poslednji bitki pri Čataldži, v kateri sem bil ranjen. Naš oddelek dobi nalogo, da prevzame ne-ko važno točko. Plažec se po tleh, po-polnomna blatni, z neumitimi obrabi se pomikamo proti sovražni postojanki. V kratkem času prične turško topni-čarstvo streljati; mi se nahajamo pod dežjem svinca in železa. Skočimo po koncu in se zaženemo naprej. Po-veljnik našega oddelka, mlad poročnik, ki je ravno avanziral, koraka naprej; s sabljo v desnici, z ognjevitostjo dvaj-setletnega mladeniča. Gledajoč nje-gove elegantne kretnje, iz katerih je odsevala blagost duše, se mi je storilo mi-lo za nadepolnim mladeničem, ka-terega tira ljubezen do domovine na vrh, kjer svigajo strele, tira ga narav-nost smrti v naročje. V trenutku o-pazim nekaj groznega: granata prifrči — čuden slučaj — ne da bi se raz-po-čila, in odbije poročniku glavo. Videl sem toliko trupel razkosanih od gran-at, razmesarjenih, da jih ni bilo mo-goče spoznati.

"No, tukaj ti povem še nekaj druge-ga: Videl sem mladeniča, kateri je z od-streljeno glavou napravil par korakov naprej — po inerciji. En vojak je letel par metrov naprej proti turški postojanki brez glave, mahajoč s sab-

IZ BOJEV OB TIROLSKI MEJI.

Inomost. "Tiroler Soldaten Zei-tung" objavlja iz bojev ob tirolski me-ji: Enoletnemu prostovoljcu četovod-ju Ljudevitu Budinu, trdnjavskega ar-tiljerijskega bataljona št. 6, je bilo za-povedano, naj se poda na neko spr-ednjo točko ob meji kot artiljerijski opa-zovalec. Hrabremu možu se je posre-čilo, da je izvedel povelje. Dasi so ga prepodili alpinci, se mu je le posrečilo, da je izpeljal telefonsko zvezo z ba-terijami in je uspešno vodil ogenj več baterij in utrd. Posrečilo se mu je med drugim, da je dognal, kje da se nahajata neka 28 cm italijanska ba-terija in je tako omogočil, da se je sovražnik uspešno obstreljeval in se je nahajal tako blizu sovražnika, da je moral za-časno prenehati telefonirati, da bi se ne izdal. Brez jedi in pijače je vztrajal hrabri podčastnik na jako važni postojanki toliko časa, da je napeljal še zelo učinkujoč ogenj na v beg po-gnano sovražno pehoto. Za svoje ju-naštvo je bil odlikovan s srebrno hra-brnostno svetinjo I razreda.

Opazoval se je ogenj iz različnih smeri. Sodilo se je, da je sovražnik nastanil navidezne baterije. Odposla-ji se je morala baterija, da dožene da-nski položaj sovražnih baterij. Pri-glasil se je za to kadet Hugo Rabitsch, c. kr. trdnjavskega artiljerijskega ba-taljona št. 1, kot spremljevalca pa če-tovodja Anton Seyringer in topničar Rudolf Huber. Splezali so na 1780 m visoko sedlo in se sp plazili skozi so-vražno črto prednjih straž, ko so prej pustili kot opazovalca Seyringera. Hrabri možje so ostali tri četrt ure v sovražni črti prednjih straž. Posre-čilo se jim je, da so natančno opa-zovali, kako da je učinkoval naš ogenj in so se vrnili z zelo važnimi poročili o postojanki sovražnih baterij. Naši so zato uspešno obstreljevali sovražnika. Hrabri možje so bili zato odlikovani s hrabrostno svetinjo II. razreda.

Neki patrulji pod poveljstvom straž-mojstra Marignonia, ki je bil že za svojo hrabrost odlikovan s hrabrostno svetinjo II. razreda, je bilo naročeno, naj poizveduje o položaju na Križni gori (Kreuzberg). Patrulja je med poizvedovanjem došla v močan sovražni ogenj. Ob tej priliki je bil ujet strelec Jožef Happacher, strelskega oddelka Sexten, a svoje ranodušnosti vrli strelec ni izgubil niti trenutek. S krepkim udarcem je izbil Italijanu, ki ga je spremljal, puško iz roke in je srečno ušel. Happacher je bil odli-kovan s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda. — "Slov."

Razgovor z guvernerjem Srbije.

"Az Est" piše: "Kakšno razpoloženje vlada v osvobodjeni Srbiji?" je vprašal dopisnik.

"Prebivalstvo se je udalov položaj kakoršen je. Za časa mira je bila srbska meja zaprta za eksport, in za časa vojne je srbsko vojaško poveljništvo brez usmiljenja rekviriralo vse in ni-česar plačalo. Naša uprava znači to-rej zboljšanje položaja v tuzmirju z mirovnim stanjem, pa tudi v primeri z vojnim stanjem, ker mi ne kradem in ne nadlegujemo ljudi, toda če vzame-mo ljudem žito, damo nakaznico, ki se izplača pri prvi naši blagajni.

"Ali pomeni to, da so gospodarske razmere v Srbiji sedaj boljše kot so bile sploh kdaj prej?" vpraša nadalje dopisnik.

"Gotovo je tako," je odgovoril gu-vernier. "Živinoreja je mnogo boljša. Ob času vojne je poginilo mnogo ži-vine, posebno ovac in jarecev, ker so Srbi tekomo vojne uživali največ jarecev in ovac. Sedaj smo izdali naredbo, da se teleta in prešiči, ki ne tehtajo 80 kilogramov, ne smejo klati. Lahko rečem, da je Srbija jako bogata dežela.

"Hrivoti kraji so večinoma neplo-doviti, toda plodovitost ravnine je iz-vanredna, tako da če se dobro obdela, dobiš toliko žetve kot v Nemčiji. Po-mislite le, da smo v januarju sejali ži-to. Koruzja lanskega leta sicer ni bila najboljša, zato so pa dobri obrodile slive in vinogradi. Srbski pridelek vi-na sem prodal madžarskim trgovcem. Videli bodeš kaj obrodilo letos. Letos smo jako veliko delali in uspeh ne bo izostal."

"Kakšno so pa šole in druge kultur-ne slike?" vpraša dopisnik.

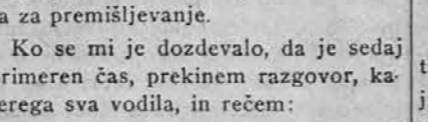
"Naši učitelji učijo v šolah v srb-skem jeziku. Otroci redno pohajajo v šole, in kakor čujem, so srbski otroci

jako nadarjeni. Pametni so ti paglavci (Kerle)." "Ali se otroci učijo zgodovino in zemljepisje?" "Ne. Odrpste so samo ljudske šole, kjer se učijo samo pisanje, branje in računanje."

"Ali obvestite srbsko prebivalstvo kaj o vojnih dogodkih?" "Novice gredo od ust do ust in seve-da v pretirani obliki. Jaz sem se po-trudil, da je prebivalstvo obveščeno o resnici. Sicer pa obstoji srbsko pre-bivalstvo iz samih starcev, mladičev in nekaj žensk. Nekaj jih je pomrlo, ne-kaj jih je ušlo, nekaj smo jih pa mi internirali."

Svojim znanecem in prijateljem na-znanjam, da sem otvoril svojo novo gostilno kjer boste vedno najbolj postreženi z najboljšo domačo in importirano pi-jačo in dišečimi smodkami.

Pozor, Rojaki

Svojim znanecem in prijateljem na-znanjam, da sem otvoril svojo novo gostilno kjer boste vedno najbolj postreženi z najboljšo domačo in importirano pi-jačo in dišečimi smodkami.

John Horvath

N. W. Phone. Corner N. Chicago in Jackson Sts., JOLIET, ILL. Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257

Louis Wise

200 Jackson Street JOLIET, ILL. gostilničar VINO, ŽGANJE IN SMODKE. Sobe v najem in Lunch Room.

VALENTIN FAJNIK, JR. BILLIARD PARLOR

Tržim fine smodke in vse vrste duhan. DOBRODOŠLI! 402 MOEN AVE., ROCKDALE, ILL

Prodajem vse vrste URE in ZLATNINO.

Primeni dobite vsako reč 20 odst. ceneje kot kerkoli drug-je. Prodajem samo jamčne no blago. Popravljam vse vrste ameri-kanske in starokraj-ske ure in zlatnino za vsako delo jamčim. JOS. SPOLARICH 901 N. Hickory St. JOLIET, ILL.

JOSIP KLEPEC

Javni Notar K z 10let. skušnjo

A tonija Rifel

izkušena in diplomirana BABICA 907 N. Hickory St. Joliet. Chicago Phone 1617-W

Joliet Steam Dye House

rofesional Cleaners and Dyers STRAKA & CO. 11th and Works, 642-644 Cass Chicago Phone 4444, N. W. 483.

JOSEPH ZUPANCIC

Stara slovenska gostilna 1121 E. S. Grand Ave., Springfield, Ill. Bell Phone 7899.

John Grahek

...Gostilničar... Točim vedno sveže pivo, fino kalf-fornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljšje smodke. Prodajam tudi trdi in mehki premog.

JOSEPH ZUPANCIC

Stara slovenska gostilna 1121 E. S. Grand Ave., Springfield, Ill. Bell Phone 7899.

JOSEPH ZUPANCIC

Točim fino Anheuser & Busch St. Louis pivo, domače vino in žganje ter dišeče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

— Slovo od zavoda. Ljubljanski "Slovenec" piše: Dne 20. novembra 1916 je doživela tukajšnja I. državna gimnazija važen spominski dan: poslovlje se je namreč, stopajoč v pokoj, od mladine dosedanjih ravnatelj, c. kr. vladni svetnik g. dr. L. Požar. Po solski maši so učenci ostali v avli. Pevci so pod vodstvom g. prof. Kozine zapeli prelepo skladbo "Ave Maria". Nato se je od g. vladnega svetnika najprej v imenu zavoda poslovlje sedanjim učiteljem prof. Fran Novak, omenjajoč njegovih zaslug na polju pod uka, vzgoje in spisovanja šolskih knjig. Nato je v slovo govoril v imenu učiteljskega zbora senior g. dr. V. Korun. Pogledali smo tedaj tja, kjer je stal učiteljski zbor: zelo je okrnjen, skoro tretina članov je v vojni službi na raznih krajih; pač radi bi se tudi oni udeležili slavljaja svojega ljubega ravnatelja. Kratko je nagovoril se g. konz. svetnik dr. Fran Perne tudi v imenu g. dr. Alf. Levčnika v zahvalo za veliko naklonjenost v težki službi katehetski. Končno se je v leporečastnem nagovoru zahvalil zastopnik mladine, o-smoolec Fran Zbašnjak. Pogledali smo po dvorani: nižji razredi polnoštevili, a v tleh, zlasti pa v najvišjih dveh so bile velike vrzeli, nekatere se ne bodo nikoli več izpopolnile. Tudi ti bi radi prišli, saj so se še na bojnih poljanah spominjali svojega dobrega ravnatelja, nekateri še malo pred smrtjo. Tudi v imenu teli se je poslovlje zastopnik di-javstva in v imenu vseh, katerim je bil g. dr. Požar v teku dolgih devetih let vesten, dobrohoten ravnatelj. Kje, kje, so zdaj vsi tisti? Premnogi se še bo-rijjo na bojnem polju, precej pa jih je pokril že beli sneg že tretjič ali drugič ali morda tudi prvič... Ah, oko, kam si se zagledalo...? G. vladni svetnik se je nato zahvalil vsem govornikom, mladini pa je priporočil: naj ne krene nikdar s prave poti: pogumno naj stre-mi za svojim poklicem, predvsem pa naj podvoji svojo pridnost, da izpolni zijoče vrzeli. Spominjajoč se velikih dobrot, ki jih je užil pod vlado cesarja na gimnaziji, na vseučilišču in potem v 33letni službi, je zaključil odhajajoč g. ravnatelj svoj govor s trikratnim slava-klicanjem na cesarja in vsa mla-da grla so trikrat zaorila za njim. Pevci na koro so zapeli še dve prekrasni skladbi: potopirni iz narodnih pesni (Parma) in Schwabovo "Dobro jutro". Končno so zapeli cesarsko pesem. Skromna slavnost je bila res prisrčna; videli smo, kako je g. ravnatelj ljubil to mladino in kako težko mu je slovo, mladina pa je tudi glasno povedala, da je ljubezen našla protiljubezem v njenih srcih. Učiteljski zbor, pa nekam osirotel, pa bo še dolgo, dolgo pogrešal svojega skrbnega, taktnega, do-brohotnega ravnatelja dr. L. Požara.

— Preganjanje Jugoslovanov. "Obzor" piše: "Deutsche Wacht" sporoča: Radi motenja javnega miru je bilo zaprtih in oddanih domobranskemu sodišču sedem gimnazijev VI. gimnazijskega razreda, in sicer sledeči: Jurij Confidenti; Josip Flajs, Fr. Kostomaj, Ivan Rojnik, Henrik Samec, Josip Trobej in Bogoljub Žagar. Obdolženi so, da so v neki gostilni pre-povali vseslovanske himne.

— Zaplamba premoženja. "Obzor" poroča: Tržaško deželno sodišče je odredilo, da se zapleni premoženje Ev-gena Ljubiča, uradnika banke "Union" rojenega v Trstu in sicer radi osum-nje, da je pobegnil k sovražniku. Na-dalje je deželna sodinja v Gradcu od-redila zaplenbo premoženja Viktorja Desingerja iz Škofjeloke, bančnega uradnika v Ljubljani, ki se je boril kot ustaša pri srbski armadi in ki je padel v bitki, pogoden v glavo. Zaplenilo se je nadalje premoženje Francetu Gor-šeku iz Ljubljane, Avgustu Jenku iz Ljubljane in Francu Redesčku.

HRVATSKO.

Iskal sem v neki sofijski bolnici svo-jeje znanca. Slučajno najdem tam najdražjega tovariša iz dijaških let. On je bil bujne narave, jako glasbeno in poetično nadarjen. Ta mladenič se je kot dijak odlikoval s takšno krot-kostjo in nežnostjo, da smo ga zvali "gospodična". Nikdar ga nihče slišal ni zmerjati ali izreči kako ostro besed-o. Ako se je kdaj zgodilo, da je nastal prepir v njegovi navzočnosti, se je močno vznemiril, ustne so mu trepetale in takoj se je kateri izmed nas o-glasil:

"Gospoda, pomirite se, 'gospodični' bo postalo slabo."

Za šale je bil ta nežni mladenič silno vnet.

Ko sem ga zagledal med ranjenci, sem osupnil.

"Kaj, tudi ti si bil v vojni? Danes sem doživel nekaj nenavadnega."

Približam se njegovi postelji.

"Sedaj razumem, zakaj so Turki poraženi..."

Mladenič pogleda mučno v strop, zamaje za glavo in mi pod levico v pozdrav, s sladkim nasmehom na ust-nih.

"Čudno," pomislim jaz gledajoč ta prijazni nasmeh.

Resnica je, kar je rekel modrijan: Ženjalnost in junaštvo sta najmilejši deteti!

"Slušaj, mili tovariš," izpregovorim jaz, "pogled na tebe me je silno raz-buril. Povej mi, za Boga, si ranjen ali znotranje bolan?"

"Ranjen sem na štirih mestih," od-govori on s tako mirnostjo, kakor bi rekel na primer: "Danes sem bil na izprehodu, štiri kilometre daleč..."

"Torej si se udeležil bitke?"

"Da, sedmih bitk!"

V duhu se mi pojavi predčustvo, da mi boče ravno ta moj tovariš pove-dal nekaj najzanimivejšega o vojni, nekaj, kar od nikogar drugega ne moram pričakovati.

"Ne srđi se nad mojim začudenjem," rečem jaz.

"Zakaj bi se srđil?" reče tovariš in se nasmehne.

Kdo je mogel misliti, da je toliko nerealizirane zmožnosti v bulgarskih dušah.

Razgovarjava se o raznih stvareh.

— Preganjanje Jugoslovanov. "Obzor" piše: "Deutsche Wacht" sporoča: Radi motenja javnega miru je bilo zaprtih in oddanih domobranskemu sodišču sedem gimnazijev VI. gimnazijskega razreda, in sicer sledeči: Jurij Confidenti; Josip Flajs, Fr. Kostomaj, Ivan Rojnik, Henrik Samec, Josip Trobej in Bogoljub Žagar. Obdolženi so, da so v neki gostilni pre-povali vseslovanske himne.

— Zaplamba premoženja. "Obzor" poroča: Tržaško deželno sodišče je odredilo, da se zapleni premoženje Ev-gena Ljubiča, uradnika banke "Union" rojenega v Trstu in sicer radi osum-nje, da je pobegnil k sovražniku. Na-dalje je deželna sodinja v Gradcu od-redila zaplenbo premoženja Viktorja Desingerja iz Škofjeloke, bančnega uradnika v Ljubljani, ki se je boril kot ustaša pri srbski armadi in ki je padel v bitki, pogoden v glavo. Zaplenilo se je nadalje premoženje Francetu Gor-šeku iz Ljubljane, Avgustu Jenku iz Ljubljane in Francu Redesčku.

NEŽEN MLADENIČ ALI GLOBOČINA GROZE.

Bulgarski spisal Kiril Hristov. Poslov. A. Bezenšek.

Iskal sem v neki sofijski bolnici svo-jeje znanca. Slučajno najdem tam najdražjega tovariša iz dijaških let. On je bil bujne narave, jako glasbeno in poetično nadarjen. Ta mladenič se je kot dijak odlikoval s takšno krot-kostjo in nežnostjo, da smo ga zvali "gospodična". Nikdar ga nihče slišal ni zmerjati ali izreči kako ostro besed-o. Ako se je kdaj zgodilo, da je nastal prepir v njegovi navzočnosti, se je močno vznemiril, ustne so mu trepetale in takoj se je kateri izmed nas o-glasil:

"Gospoda, pomirite se, 'gospodični' bo postalo slabo."

Za šale je bil ta nežni mladenič silno vnet.

Ko sem ga zagledal med ranjenci, sem osupnil.

"Kaj, tudi ti si bil v vojni? Danes sem doživel nekaj nenavadnega."

Približam se njegovi postelji.

"Sedaj razumem, zakaj so Turki poraženi..."

Mladenič pogleda mučno v strop, zamaje za glavo in mi pod levico v pozdrav, s sladkim nasmehom na ust-nih.

"Čudno," pomislim jaz gledajoč ta prijazni nasmeh.

Resnica je, kar je rekel modrijan: Ženjalnost in junaštvo sta najmilejši deteti!

"Slušaj, mili tovariš," izpregovorim jaz, "pogled na tebe me je silno raz-buril. Povej mi, za Boga, si ranjen ali znotranje bolan?"

"Ranjen sem na štirih mestih," od-govori on s tako mirnostjo, kakor bi rekel na primer: "Danes sem bil na izprehodu, štiri kilometre daleč..."

"Torej si se udeležil bitke?"

"Da, sedmih bitk!"

V duhu se mi pojavi predčustvo, da mi boče ravno ta moj tovariš pove-dal nekaj najzanimivejšega o vojni, nekaj, kar od nikogar drugega ne moram pričakovati.

"Ne srđi se nad mojim začudenjem," rečem jaz.

"Zakaj bi se srđil?" reče tovariš in se nasmehne.

Kdo je mogel misliti, da je toliko nerealizirane zmožnosti v bulgarskih dušah.

Razgovarjava se o raznih stvareh.

IZ BOJEV OB TIROLSKI MEJI.

Inomost. "Tiroler Soldaten Zei-tung" objavlja iz bojev ob tirolski me-ji: Enoletnemu prostovoljcu četovod-ju Ljudevitu Budinu, trdnjavskega ar-tiljerijskega bataljona št. 6, je bilo za-povedano, naj se poda na neko spr-ednjo točko ob meji kot artiljerijski opa-zovalec. Hrabremu možu se je posre-čilo, da je izvedel povelje. Dasi so ga prepodili alpinci, se mu je le posrečilo, da je izpeljal telefonsko zvezo z ba-terijami in je uspešno vodil ogenj več baterij in utrd. Posrečilo se mu je med drugim, da je dognal, kje da se nahajata neka 28 cm italijanska ba-terija in je tako omogočil, da se je sovražnik uspešno obstreljeval in se je nahajal tako blizu sovražnika, da je moral za-časno prenehati telefonirati, da bi se ne izdal. Brez jedi in pijače je vztrajal hrabri podčastnik na jako važni postojanki toliko časa, da je napeljal še zelo učinkujoč ogenj na v beg po-gnano sovražno pehoto. Za svoje ju-naštvo je bil odlikovan s srebrno hra-brnostno svetinjo I razreda.

Opazoval se je ogenj iz različnih smeri. Sodilo se je, da je sovražnik nastanil navidezne baterije. Odposla-ji se je morala baterija, da dožene da-nski položaj sovražnih baterij. Pri-glasil se je za to kadet Hugo Rabitsch, c. kr. trdnjavskega artiljerijskega ba-taljona št. 1, kot spremljevalca pa če-tovodja Anton Seyringer in topničar Rudolf Huber. Splezali so na 1780 m visoko sedlo in se sp plazili skozi so-vražno črto prednjih straž, ko so prej pustili kot opazovalca Seyringera. Hrabri možje so ostali tri četrt ure v sovražni črti prednjih straž. Posre-čilo se jim je, da so natančno opa-zovali, kako da je učinkoval naš ogenj in so se vrnili z zelo važnimi poročili o postojanki sovražnih baterij. Naši so zato uspešno obstreljevali sovražnika. Hrabri možje so bili zato odlikovani s hrabrostno svetinjo II. razreda.

Neki patrulji pod poveljstvom straž-mojstra Marignonia, ki je bil že za svojo hrabrost odlikovan s hrabrostno svetinjo II. razreda, je bilo naročeno, naj poizveduje o položaju na Križni gori (Kreuzberg). Patrulja je med poizvedovanjem došla v močan

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo
POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice pričbujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

4. febr. Nedelja Andrej Kor. Ver.
5. " Pondeljek Agata dev. muč.
6. " Torček Rotija, Amand.
7. " Sreda Romuald, Richard
8. " Četrtek Janez Mat. Juv.
9. " Petek Apolonija, Cir. A.
10. " Sobota Solastika; Viljem.

PRVA PREDPEPELNIČNA NEDELJA.

Skesanega in poniženega srca,
o Gospod, ne boš prezrl.
Ps. 1, 19.

Sveta vera nas uči, da so nebesa in peklo, da je naš Zveličar vmlr za nas. Sveta vera nas tudi uči, kako se ogneno peklu, pridemo v nebesa in postanemo deležni sadu trpljenja Zveličarjevega.

Nikdo ne more v nebesa z grehom na duši. Zato nas sveta vera uči, kaj moramo storiti, da nam Bog grehe odpusti. Najvažnejša stvar za odpuščanje grehov je kesanje. Vsak kles pa ni dober. Biti mora notranj, splošen in nadnaraven. Razločuje se pa še v popolnega in nepopolnega. Popoln, kakor tudi nepoln kes je notranj, nadnaraven in splošen, vendar je pa velika razlika med popolnim in nepopolnim kesanjem. Če bi kdo vprašal vsoto ljudi, ki čakajo pri spovednici, zakaj se kesajo grehov, bi dobili različne odgovore. Nekateri bi rekli, da jim je žal, ker so grešili, ker se boje pekla in Božje sodbe, ali ker nimajo pravega mira, dokler žive v grehu. Bili bi pa zopet drugi, kateri bi rekli, da obžalujejo greh, ker so se zmislili na Zveličarja, kateri je trpel za nas, ljudje. Ba pa žalijo z grehi, žalijo Boga, neskončno dobroto, ki tako ljubi ljudi, da je poslal na svet Svojega edinorojenega Sina. Prvi, kakor drugi imajo nadnaravno kesanje, katero se pa zelo razločuje med seboj. Prvi se boje kazni, ti imajo nepopolno kesanje; drugi pa obžalujejo greh, ker so Boga razžalili, ti imajo popolno kesanje. Človek ima popoln kes, kadar mu je žal in sovraži greh, ker žali Boga, ki je sama dobrota in vse ljubezni vredn. Nepopolno kesanje pa ima tisti, ki sovrži vse kar žali Boga, ker z grehom zgubi nebesa, zasluži peklo, ali pa zato, ker je greh sam na sebi nekaj grdega. Greh je dvorezen nož; na eni strani škoduje človeku, na drugi žali Boga. Če obžalujemo greh, ker nam škoduje, imamo nepopoln kes; če ga pa obžalujemo zato, ker žali Boga, je naše kesanje popolno.

Pri spovedi ni neobhodno potrebno popolno kesanje, vendar je pa more človek skušati obuditi, ker je Bogu bolj dopadljivo. Dobro je pa obuditi kesanje tudi večkrat, ko človek ni pri spovedi. Nikdo ne ve, kedaj bo vmlr. Kaj bi bilo, če bi človek vmlr v smrtnem grehu? Večkrat ni mogoče iti k spovedi ali prejeti zakrament sv. poslednjega olja. Kaj naj toraj človek stori? Kakor hitro stori greh, naj obudi popoln kes. Kdor obudi popoln kes, zadobi odpuščanje grehov, če tudi ne gre takoj k spovedi, da ima le dober namen, da se bo grehov spovedal. Moliti kesanje je treba toraj vsak večer, predno se gre spat. To je najvažnejši del večerne molitve, katerega skrben in previden vernik ne sme nikoli opustiti. Imamo pa tudi veliko kratkih molitvic, katere že vsebujejo popolno kesanje, kakor: Jezus, moj Bog, ljubim te nad vse, moj Jezus usmiljen! Take besede naj se večkrat na tihem ponavljajo; kajti, kar človek navadno misli in govori, bo rekel tudi v nevarnosti. Navadno ljudje zakolnejo in se pridušje, ker je to njihov navaden govor. Drugi zopet izgovore najsvetejše ime. Z gotovostjo pa lahko rečemo, da je Bog usmiljen sistem, ki pobožno zakliče ime Jezusovo, četudi je z grehi obložen.

Ker je kesanje važna reč, nekaj nadnaravnega, zato ga ne more človek obuditi brez Božje pomoči. Ze predno se začne vest izpraševati, se mora prositi sv. Duha pomoči. To ni vse, kar se mora storiti, toda to je prva stvar. Lep zgled najdemo v sv. pismo. Na gori Karmelski je stal na eni strani brezbožni kralj Ahab s 450 balovimi duhovni, na drugostrani pa je bil prorok Elija. Elija jim svetuje to-le: Balovi duhovni na eni strani, on pa na drugi naj postavijo oltar, zakoljejo kozliča, ognja pa naj ne podtaknejo. Potem naj pa kličejo Boga in tisti Bog, ki pošlje ogenj z neba, je pravi Bog. Balovi duhovni so vpili do večera in vendar niso bili uslišani. Elija je pa še skopel jarek okrog oltarja in cel oltar oblij z vodo. Potem pa je prosil za nadnaraven ogenj, kateri je prišel z neba in povzli celo kameniti oltar in vodo okrog oltarja.

Kesanje je ogenj, katerega more prizgati samo Božja milost v mrzlem in trdozratnem človeškem srce; zato je treba moliti za to milost.

Kdor hoče obuditi dobro kesanje, naj pomisli, da je z grehom zaslužil castno in večno kazen, da je kriv smrti in trpljenja Jezusa Kristusa in da je žalil Boga, največje dobroto.

Treba je skušati obuditi v srcu Božji ogenj. Premišljevanje Božjih popolnosti, pripomore k temu.

Premisli dobro, kake kazni čakajo človeka za greh. Pekel, kraj večnega ognja. Tam so sami nespokorjeni grešniki. Tu je ogenj, kateri naj obudi drugi ogenj, ogenj popolnega kesanja. Kaj bi bilo s človekom, če bi vmlr v smrtnem grehu? Kaj bi bilo, če bi se ne kesal svojih grehov?

Poglej v dom, kateri nas čaka. Mir, veselje in radost vlada pri prebivalcih svetlega mesta. Kako vzvišenega kralja imajo! Tudi tam so grešniki, kateri so se pa spokorili. Nebeški ogenj naj bo baklja, katera zažge ogenj popolnega kesanja. — Otroci se joka, če se mu odvzame le kaka mala stvar. Ali se mi ne bomo žalostili, če se nam odvzame večno veselje?

Poglej Kalvarijo in Njega, ki visi na križu. Kako strašno so Njegove rane, koliko krvi je izgubil, kako vmlr! Kdo je odgovoren zato? Naši grehi, kateri so storili, da te globoke rane nam ne koristijo. Poglej, kako vzvišen je tron Božji! Pomisli na večno cast in vzvišenost Onega, ki sedi na njem. Človek pa se vpira temu, ki lahko vniči vse stvarstvo v trenutku, vpira se svojemu Stvarniku. Poglej na vse to in videti moraš, kako zlo si storil z grehom.

Kesanje je najpotrebnejša stvar za odpuščanje grehov. Treba je moliti za milost pravega kesanja, pomisliti na pekelski ogenj, veselje brez konca v nebesih, vpreti oči na križ, kjer visi Zveličar iz ljubezni do nas, pogledimo na Božje veličanstvo, katero smo žalili. Na ta način bomo dobili pravo dušno žalost, katera pripravi pot k odpuščanju, katera je podlaga dobrih sklepov in zadostovanja.

Kakor se roža razvije iz popka, tako se razvije trdni sklep iz pravega obžalovanja. Komur je žal, da je storil kako stvar, bo gotovo sklenil, da je ne bo več storil.

Vendar sta pa kesanje in trdni sklep dve različni stvari. Kesanje izvira iz greha, storjenega v preteklosti, trdni sklep pa se nanaša na prihodnost. Kesanje je popke, trdni sklep je roža.

Naš trden sklep mora biti splošen, to se reče, človek mora skleniti, da se bo izogibal vseh smrtnih grehov. Če se ladja popravlja, se morajo zamašiti vse luknje; če le ena ostane, pusti toliko vode v ladjo, da se potopi. Četudi bi bila ladja iz jekla in bi imela vse moderne priprave.

Trden sklep mora biti izvedljiv, mora biti praktičen. Skleniti se mora le to, kar se tudi lahko stori. Kadar opazimo, da smo storili manj grehov, tedaj smo imeli gotovo dober trden sklep. Če včasih prelomimo kak dober sklep, zato še ne moremo sklepati, da naš trden sklep ni bil dober. Najmočnejša stena razpoka čez čas, če se vedno viharji zaletujejo v njo ali pri potresu. Samo tisti trden sklep ni dober, kateri ne prinese nikakega sadu. Če se stena takoj poruši, kakor hitro

je sezidana, je znamenje, da je bila slabo sezidana. Zato imamo gotova znamenja, po katerih spoznamo, če je bil naš trdni sklep dober.

Veliko ljudi, otrok kakor odraslih, nikoli ne stori smrtnega greha. Tudi taki morajo skleniti, da ne bodo več grešili. Kaj praviš, če rečeš, da se hočeš varovati vsakega malega greha? Število malih grehov se ne da presoditi. Človek dela male grehe, ker je brezbržen, ne pomisli dovolj, vsled nevednosti in pomanjkanja gorečnosti, vsled slabosti in razdražljivosti, nepotrpežljivosti, hitrosti, slabe razpoložljivosti, nečestviti. Male grehe dela človek med molitvijo in delom, celo pri dobrih delih; z mislijo, besedo in dejanjem in vsled opuščanja. Taki grehi so številnejši, kakor muhe poletu. Če skleneš, da ne boš storil nobenega malega greha, hočeš storiti več, kakor človeška slabost premore. Tak človek hoče biti angel na tem svetu in podobno Materi Božji. Če kdo objubi, da se bo varoval vseh onih grehov, ki so najbolj znani, ne dela previdno. Trden sklep naj bo omejen; človek naj sklene, da se bo posebno gotovih malih grehov posebno varoval, to je tistih, ki so mu prišli že v navado. Sv. Tomaž Kempčan pravi: Če se odvdiš vsako leto ene napake, boš kmalu popoln človek.

Drugi zopet greše in ponavljajo iste grehe iz navade, kakor nezmerneži in nečistneži. Taki grehi izvirajo iz telesne slabosti in se vtrde, ker se vedno ponavljajo.

Taki ljudje morda rečejo: Varoval se bom vseh smrtnih grehov. Toda samo eno vprašanje. Kolikokrat si pa že rekel tako? Prvi dan praviš, da ne boš več grešil, drugi dan zopet vse grehe ponoviš. Kakšen je bil torej trden sklep?

Človek je slab; tvoja spoved je bila najbrž dobra; nekaj pa je vendar nakalo pri trdnem sklepu. Navada je trdna. Navada je stara, sklep je pa nov; navada je globoko vkoreninjena, sklep pa površen. Sklepi ne bodo pomagali, če ne rabimo potrebnih pripomočkov.

Ko je David sklenil, da gre nad Goljata, ni samo rekel: Grem nad Filištejca, ampak molil je najprej. Potem je poiskal orožje, ker je bil njegov sovražnik ves v orožju. Če kdo hoče premagati navade, mora rabiti posebno orožje. Prvo orožje je vsakdanja molitev, priprava do Matere Božje in večkratno prejemanje sv. zakramentov. Če se hočeš poboljšati, ni dovolj, da skleneš biti boljši, ampak moraš rabiti tudi potrebne pripomočke. Če jih sam ne poznaš, ti jih bo spovednik nasvetoval. Kdor ne mara rabiti pripomočkov, je podoben sitnemu bolniku, kateri bi bil rad zdrav, pa noče rabiti zdravil.

Veliko je grešnih priložnosti. Za nekatere je grešna priložnost kraj, kjer se pije, za druge zopet kak časopis. Kakor hitro berejo tak časopis ali knjigo, se jim vzbude najgrše misli. Večkrat je občevanje z drugim spolom vzrok skušnjav. Vse kar vodi v smrten greh, kraj ali list, ali osebe, vse je grešna priložnost. Ker človek navadno greši, kedaj se poda v tako priložnost, zato se imenuje bližja priložnost v greh.

Kdor se hoče varovati greha, toda ne grešne priložnosti, hoče storiti nekaj nemogočega. Zanašati se samo na pomoč Božjo, ni dovolj. Sveto pismo pravi, da kdor nevarnost ljubi, se v njej pogubi. Naš Zveličar pa pristavlja: Če te tvoja noga ali roka pohujša, odsekaj jo... če te tvoje oko pohujša, izderi je. S tem hoče reči, da če je tudi ta bližnja priložnost v greh tako združena s teboj in ti je tako draga, kakor roka ali noga ali oko, če hočeš, da se boš greha varoval, jo moraš opustiti. Morda misliš, da je tvoj trden sklep tako močan, da boš vse storil, kar skleneš. Zopet pravi sveto pismo: Tvoja moč bo podobna predvsem pepelu.

Trden sklep je navadni začetek, toda ne popolnost novega življenja. Nastanovitnost našega razuma, slaba nagnenja naše človeške narave, navade, hude skušnjave in človeška strast pa sčasom uniči tudi najtrdnjše sklepe. Ni res, da bi ne imel tisti trdnega sklepa, ki greši po spovedi, toda vsakdo ve, koliko težav ima, katere vničijo lahko najboljše sklepe, zato se je treba potruditi, da se človek vtrdi. Kdor živi v grešnih navadah, mora storiti vse, da opusti molitev. Kdor živi v bližnji priložnosti v greh, mora opustiti navado, kakor tudi greh. Kraljevi pevec pravi: In rekel sem: sedaj sem začel; to je sprememba, katero je storila desnica Najvišjega, kar se reče: Sedaj hočem spremeniti svoje življenje in to bom storil s pomočjo Božjo, z desnico Najvišjega.

REV. J. PLAZNIK.

KAJ NAS UČI NARAVA.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

Sedanja doba je čas materjalnega napredka. Človeški um je iznašel različne stroje, v katere se večkrat strme oziramo. Včasih je bila velika novost za nas, če smo samo videli avtomobil. Danes hoče vsak otrok nekaj vedeti o teh strojih. Za moderne stroje se ne zanimajo več samo učenjaki in

bogataši, ampak tudi preprosto ljudstvo. Zdi se jim potrebno, potrebno ki izobrazbi, da spoznavajo moderne naprave in vse, kar more človeški duh iznajti.

Ko se pa tako zanimamo za človeško umetnost, pozabimo na to, kar vidimo vsak dan in vendar tako slabo poznamo. Nad vrati grškega svetišča je bilo napisano: Gnothi seavton — spoznavaj samega sebe. Te dolžnosti so se zavedali že stari Grki. Kako naj poznamo druge ljudi, če sebe prav ne poznamo. Če nimamo o sebi prave sodbe, bomo se toliko bolj napačno sodili druge. Pozvati hočemo najnovjše izrodke človeškega uma, ne poznamo pa niti tega, kar smo občudovali, še predno se je naša zemlja tristoletno inšestdesetkrat zavrtela okrog svoje osi po našem rojstvu.

Da pa naši neznanosti nekoliko odpomorem, hočem napisati večjo razpravo, katera naj nas nekoliko bolj seznanji z nami samimi in stvarmi okrog nas. Cela razprava sloni na angleški podlagi. Priprčan sem, da to ne bo nikogar oviralo. Noben človek se ni rodil učen; pa četudi bi se bil, nikdo ne more biti sam začetnik svojega življenja. Brez tujje pomoči se še ni nihče izobrazil. Če je kdo že slišal ali bral stvari, o katerih hočem pisati, upam, da ga ta razprava ne bo motila. Hočem biti preprost, zraven tega pa tudi zanimiv. O upanju, da napeljem marsikoga k globljejšim mislim, hočem, v Božjem imenu začeti to razpravo.

PRVO POGAVLJE.

Napačno mnenje o početku naše okolice.

V Združenih Državah živi neki učitelj moralke, kateri se je izrazil pred nekaj leti tako: "Luči se približujemo le tedaj, kadar ugibamo, kaj je resnica. Stvarstvo je nekaka mešanica. Nikakega odgovora ne dobimo, ko vprašujemo vesoljno stvarstvo. Gledamo na zemljo in odgovarjamo nam le z molkom. Oziramo se v višave, a nebo se nam zdi tiha sfinga. Zopet kličemo, a ne čujemo niti odmeva. Morski valovi nam odgovarjajo v skrivnostih, preglobokih za naš razum. Celot veter nam piha skrivnostno in ušesa. Na vprašanje 'Kaj in zakaj' ne dobimo odgovora."

Tako modruje usmiljenja vredni človek, kateri je zašel na pota napačne znanosti, zraven pa pripoznava, da ima še človek razum, s katerim lahko preskuje. Četudi bi ne imeli nikakega drugega vira, iz katerega bi spoznavali svojega Stvarnika, bi nas znanstveno in nepristransko raziskavanje narave moralo dovesti do spoznanja vsemočnega in vseodrednega Boga. Materjalni svet je samo razlaga onega sveta, o katerem nam je Bog razodel. Čim boljše poznamo materjalni svet, toliko boljše bomo spoznavali razodetje. Naravna znanost je le dekla Božjega razodetja.

Kaj pa o teh znanostih, katere navidezno nasprotujejo razodetju? Stolno nasprotje med znanostjo in razodetjem je nemogoča, ker je Bog začetnik znanosti in razodetja. Govorim namreč o pravi znanosti, ne o kakim namišljeni znanosti. Človek, kateri trdovratno trdi svoje mnenje kljub vsem dokazom, ve morda veliko, a njegova vednost ni znanstvena. Taka učenost človeka navda le z napačnim. Človek se kaže učenjaka, pri čemur postaja neumen. Tak človek dela samega sebe središče stvarstva in hoče, da se bo vse vrtele okrog njega. Zato ni čuda, da vidi povsod le nered in zmešnjavo.

Prava znanost in razodetje si ne moreta nasprotovati, ker slonita na resnici. Kadar pa človek pojasnjuje razodetje z naravno vednostjo, primeša vedno nekoliko svojih misli. Če ne najdemo soglasja med razodetjem in njegovo razlago — vidnim svetom — smo lahko gotovi, da smo se zmotili, ko smo brali enega ali drugega, ali pa pri obeh. Oba se morata skladati, če smo jih prav spoznali. Kadar se pa navidez ne vjemata, moramo najprej verjeti razodetju, katero se naslanja na živo in nezmotljivo učečo družbo, sv. cerkev. Če tu intam česa ne razumemo, počakajmo toliko časa, da nam začetnik vsega pošlje kaj več luči. Premišljajmo oba svetova z milostjo Božjo. Oba svetova študirajmo v luči Božjega razodetja. S tem širimo Njegovo cast in si služimo večno veselje.

Kdor proučuje naravo v tej luči, bo videl, da ni na zemlji tako nizkotne stvari, da bi nas ne vodila k nebeški resnici. To je tudi namen vseh ustvarjenih stvari. Vsaka vidna stvar bi nas morala voditi od omenjenih stvari do neskončnih, od časa v večnost, od stvarstev do Stvarnika. To je njihov pravi namen, kar nam razodeva zdrava pamet in razodetje. Naš razum in razodetje nas učita, da se pride do spoznanja vsemočnega in vseodrednega Boga le po opazovanju vidnih stvari.

Veliko je vednosti, katere nas dovedejo do spoznanja, da je Bog začetnik vsega. Izmed teh si hočemo izbrati le dvojno — zvezdoslovje in rastlino-slovje.

Mislím, da nas nikaka znanost ne privede bližje do vsemočnega in vseodrednega Boga, kakor ravno znanost o zvezdah.

(Nadaljevanje sledi.)

ZLOČINSTVO IN BREZVERSKÉ ŠOLE.

Po uradnih podatkih francoske vlade je priobčil katoliški list "America" tabelo, ki kaže kako rapidno narašča zločinstvo na Francoskem odkar so odpravili iz šol verski poduk. Statistično je dokazano, da je bila od leta 1831 do 1856 šola na Francoskem brezverska. V tem času je bilo stanje zločinov sledeče:

1831 do 1835 — 113,000,
1836 do 1840 — 144,000,
1841 do 1845 — 169,000,
1846 do 1850 — 226,000,
1851 do 1856 — 280,000.

Leta 1856 je dovolil leks Falloux kršč. nauk po ljudskih šolah, pod vodstvom duhovništva. Ze po kratkem času se je izkazalo, da število zločinov pada. Od leta 1856 do 1860 je znašalo povprečno število zločinov 266,000. Leta 1861 pa je liberalno cesarsko uradništvo zopet odpravilo poduk krščanskega nauka in pojavilo se je mahoma veliko večje število zločinov, ki se kaže v sledečih številkah:

leta 1861 do 1865 — 272,000,
leta 1866 do 1870 — 283,000.

Ko je bila cesarska rodbina pregnana, je stopil gori imenovani zakon zopet v veljavo, cerkev je zopet prevzela svojo vzgojalno misijo. V času od leta 1871 do 1875 je zopet zaznamovali nazadovanje med zločinskimi svetom. Število zločinov se omeji na 250,000 slučajev. Leta 1876 se je pričela divja borba zoper vpliv cerkve v šoli in sledeče številke govore, da je zmagala "svobodna" misel. Od leta

1876 do 1880 — 372,000,
1881 do 1886 — 422,000,
1886 do 1890 — 461,000,
1891 do 1895 — 521,000,
1896 do 1900 — 514,000,
1901 do 1905 — 556,000.

Vpliv kopeli na srce

je jako različen; odvisev je od temperature kopelji. S kopeljo moremo srce vaditi, varovati in krepiti, moremo ga pa tudi slabiti, in ako je srce bolno, mu resno škodovati. Učinek kopeli se izraža na krvni tlak in na vtip, odvisev je tudi od tega, kako dolgo traja kopel in kaj je primešanega vodi. V splošnem krepe hladne in mrzle kopeli srce, dočim ga vroče kopeli precej utrujajo. O učinkovanju vodnih kopeli na srce je dr. Strassburger v Bonni izvrševal preiskave, katerih rezultati so ve-

likega pomena. Po tem, kar je on dočnel, se ob začetku mrzle kopeli krvni tlak zvišuje, ker se žile stisnejo, srce vtriplje počasi in jako enakomerno; potem se žile zopet razširijo in krvni tlak se zmanjša. V gorski kopelji srce hitreje vtriplje, pri kopelih od 34 do 36 stopinj Celzija se delovanje srca med kopanjem nekoliko zadržuje, pri kopelih od 37 do 40 stopinj pa nekoliko pospešuje. Pri kopelih nad 40 stopinj narašča delovanje srca kaj močno, ker je pri vročih kopelih tlak krvi in vtirp zvišan in mora torej srce veliko več delati. Zato je treba posebne previdnosti s kopelmi, ki pote; najmilejše med temi so še električne kopeli in pečene kopeli, ker ne ovirajo izhlapevanje potu. Pri slanih kopelih je vtirp srca počasnejši, nego pri navadnih vodnih kopelih. Opominiti pa moramo, da je izvrševal dr. Strassburger svoje preiskave izključno na zdravih ljudeh, njegovih rezultatov se torej ne more prenesti brez vsega drugega na bolnike.

Velika družina.

Iz Pittsburgha poročajo: Avgust Clondeaux iz Ford City je odpotoval pretekli mesec v Belgijo v svojo domovino. Delal je v Ameriki 7 let in si prihranil veliko denarja. Po poklicu je steklar. Star je 42 let in ima z ženo 24 otrok. Noben otrok mu ni še umrl. Trinajst otrok je prišlo posamič na svet, štirikrat so bili dvojčki in enkrat trojčki, ki so vsi živi. Za to nenavadno družino je morala železniška prikolpiti poseben voz k vlakcu, da so imeli vsi prostor.

POMAGAJMO REVEŽEM V STARI DOMOVINI!

XXI. izkaz darov.
Rev. Ant. Miks, St. Michael, Minn. ....\$ 5.00
Jakob Cuznar, Manila, na Filipinih 2.00
Frank Lamprecht, Mogollon, N. M. 2.00
Luka Benedičič, Franklin, Kans 1.00
Peter Totter, Rankin, Pa. 1.00

Skupaj ..... \$ 11.00
Dvajseti izkaz 734.80

Skupaj \$745.80

Hvala vsem darovalcem! In prosimo nadaljnjih darov, kajti revežev vsled vojne je v naši stari domovini čimdalje več.

Darove sprejema: Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pisмено. Vse vloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital in rezervni sklad \$400,000.00.
ROBT. T. KELLY, predst. CHAS. G. PEARCE, kaitr

Tem potom naznanjam, da sem zopet otvoril svojo

GOSTILNO

na starem prostoru, kjer sem tudi prej točil vedno najboljše pijače.

VABIM VSE NA OBILEN POSET.

Jernej Lavrič,
200 JACKSON ST., JOLIET, ILL.

Sem Dobrijevič

Hrvatsko-Slovenska
GOSTILNA

805 NORTH CHICAGO ST. JOLIET, ILL.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel gostilno, ki jo je imel g. Jim Horvat, kjer bom vedno najboljše postregel vsem starim in novim odjemalcem. Pri meni bo vsak vedno dobro postrežen s domačimi in importiranimi pijačami. — VSI DOBRODOŠLI!

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

OPUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Prekrednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICHI, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljave se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

NAZNANILO.

Službenim potom na tem mestu naznanjam vsem tajnikom društev D. S. D., da sem te dni razposlal letna poročila D. S. D. na vse tajnike društev in sicer v tolikem številu na vsacega tajnika kolikor članov(ice) ima društvo, katero on upravlja.

Tajniki so naproseni, da dajo vsacemu članu(ici) po en izvod tega letnega poročila D. S. D. Najbolje je razdajati poročila članom(icam) kadar plačajo mesečnino.

Dobro je, da vsak član(ica) ve tem več o našem napredku in stališču, da bo potem deloval s še večjo vnemo za našo dobro stvar.

Z bratskim pozdravom, JOS. KLEPEC, tajnik D. S. D.

NAŠI HRABRI DOMOBRANCI.

(Iz "Sloenca".)

Bilo je 4. februarja; Rusi so na desnem krilu prodrli do naših strelskih jarkov in jih zavzeli. 1. stotinja 27. domobranskega pešpolka, ki je bila v rezervi, dobi povelje, da potisne sovražnika nazaj. Odrinili so; sneg jim je segel do pasu in bili so popolnoma izpostavljeni ruskemu ognju. Bilo jih je skupaj 40 mož. Ko jih Rusi opazijo, jih takoj obsujejo s kroglicami in granatami in več naših fantov obleži v snegu. Drugi gredo naprej. Ko pridejo na rob gozdiča, si hočejo malo oddahniti in premisliti, kako in kaj, kajti kakor hitro bi bili stopili iz gozdiča na plano, bi Rusi lahko vse do zadnjega postrelili, predno bi prišli na cilj. etovodja Kovačič, doma iz Gorice, pogleda po fantih, da vidi, koliko mož še ima. Gledali so se in šteli, a kakor in kjer so začeli, jih je bilo vseh skupaj le še pet! Druge so ubile ruske granate. Kaj storiti? Rusov je bilo krog 50. Da bi šli nazaj, nobenemu niti na misel ni prišlo. Med tem zleze neki Peter Nardin iz Vrtojbe pri Gorici do nekega drevesa na robu gozdiča, tam nekoliko pomisli, potem pa skoči naprej in zakriči: Ura! In kaj se zgodi? Rusi se prestrašijo, skočijo iz jarka, pomečejo proč puške in dvignejo roke v znamenje, da se udajo. Nardin gre proti njim, tedaj pa Rusi opazijo, da je sam. Takoj mu zažvižgajo ruske kroglice krog ušes. V istem trenutku se pokažejo iz gozda še ostali in Rusi znova pomečejo puške proč in se udajo. Naši so hoteli pobirati njihovo ofožje, da bi prezdaj ne opazili, da v gozdu ni nič več naših vojakov. Tako je pet naših domobrancev ujelo 33 Rusov z enim poročnikom. Imena teh junakov, ki so vsi predlagani v odklikovanje, so: Četovodja Anton Kovačič, Peter Nardin, Anton Jakončič iz Vipolže pri Gorici, Jožef rŠibar iz Gorinje Dule pri Krškem in Ivan Čadež iz Celja. — Zanimivo je tudi to: Narednik Ivan Boštjančič iz St. Andreža pri Gorici, četovodja Anton Kovačič in Peter Nardin so že od začetka vojne skupaj in so se udeležili vseh bojev z Rusi. Vsi trije so bili že po večkrat predlagani v odklikovanje, in sicer Boštjančič in Nardin po dvakrat, Kovačič pa trikrat.

PO NAJSVETEJŠE V SOVRAŽNI OGENJ.

Poročnik 17. pešpolka g. Korentt piše svojemu g. očetu dne 10. aprila med drugim:

Danes sem napravil lepo reč. Prostovoljno sem se bil priglasil, da grem z gospodom stotnikom Moebiusom in praporščakom Jordo v bližnji trg S., ki je popolnoma izprazen in ves razstreljen. In zakaj, kaj bi mislil? Šli smo, da rešimo pred požarom in oskrunjenjem Najsvetejše in druge svete predmete. Srečno smo dospeli v cerkev. Gospod stotnik Moebius je vzel iz tabernaklja Najsvetejše in je vzel seboj, jaz sem pa v zakristiji pobral nekaj cerkvenih prtov in zavil vanje sedem kelihov, krasno monštranco, sv. cerkvena olja, patene in še nekaj drugih stvari, tako da sem imel nositi kakih 15 kg. Z vsem smo srečno dospeli nazaj na našo postojanko in izročili našemu vojnemu kuratu, ki se nam je zelo zahvaljeval. Da to podjetje ni bilo kar tako, ti pojasni naslednje: Mi smo morali skoraj 1000 korakov naprej od naše rojne črte, in to med časom, ko so v mesto padale težke granate. Ena granata je padla komaj 1000 korakov od nas, druga je udarila na cesto, po kateri smo šli. A kljub temu smo vse srečno izvršili in se nepoškodovano vrnili.

Mamo le potolaži, naj nikar toliko ne toži za mano. Saj vojna ne bo vedno trpela, in če sem že vojak, nočem biti samo za parado, marveč hočem v polni meri vršiti svojo dolžnost do Boga in cesarja. Bo pa toliko večje naše veselje ob svidenju! Do tedaj pa Vama pošilja najpristrčneje pozdrave Vajin sin Franc.

NE POJTE PESMI SOVRAŠTVA.

Vladni "Fremdenblatt" piše: Ne pojte pesmi sovraštva. Take pesmi so tuje avstrijskemu duhu. Mi se ne bojujemo iz sovraštva, ampak proti sovraštvu, bojujemo se proti zavisti in verolomnosti, ki sta po svetu užgali plamen, bojujemo se za čast in pravico, za domovino, pravost in kulturo se hočemo bojevati s čisto vestjo in s čistim srcem. Zato pa si moramo ohraniti v srcih ljubezen, kakor jo nosi naš cesar celo življenje v svojem srcu, kakor jo posvedočuje naša hrabra armada, ki daje lačnemu sovražniku kruha v strelnih zakopihi, ljubezen, ki smo je vsi potrebni, da bi vzlic vsem skrbem in težavam z zaupanjem in odločnostjo izvrševali vse svoje dolžnosti. Ne zastrupljajte duš z mislijo na sovražstvo in na maščevanje. Mi si hočemo izvojevati mir, zase in za prihodnji rod, a kakor avstrijski vojak ni bil nikdar grozovit, tako si moramo tudi vsi drugi ohraniti avstrijsko srce in tudi v sovražniku videti človeka. Zato nam pesmi sovraštva ne ugajajo. Borimo se za mir na svetu. Naj bi nam bil kmalu vrnjen.

RAZNOTEROSTI.

Kdo je znael limonado?

Se le v 10. stoletju so Arabci prinesli limonovo drevo v deželo ob Sredozemskem morju in ga najprej nasadili v Palestini, v Egiptu in v Severni Afriki, v 11. stoletju so ga pričeli saditi tudi na Španskem in kmalu potem na Siciliji. Prerok Mohamed je bil z besedami: "Vse kar opijani, naj je prokletno", prepovedal pristašem korana opojne pijače in tako so si le-ti skušali prirediti drugih okrepčujočih pijač. Zato so rabili tudi limone ali prav za prav njihov sok, čemur so morda pridejali tudi sladkorja.

Operacija ob svitu vžgalic.

Pred kratkim se je dogodila v bolnišnici v Hartfordu, v državi Connecticut, zanimiva operacija. Trije kirurgi so pričeli operirati nekega bolnika. Težka operacija je zahtevala največjo previdnost in natančnost. Operacijsko dvorano je razsvetljevala električna luč; bolnika so uspavali in delo zdravnikov je bilo v polnem teku. V kritičnem trenutku pa je nenadoma ugasnila električna razsveteljava, bržkone vsled kratkega stika, in zdravniški ter streljaji so bili hipoma v popolni temi. Splošen krik strahu se je vsem izvil iz prsi; še dve minut in smrt bi morala nastopiti pri bolniku. V odločilnem trenutku pa je eden izmed bolniških strežajev prižgal vžgalico in srečna misel je kmalu našla posnemovalce. Vsi ostali strežaji so kolikor mogoče prižgali istotako vžgalice in ob njihovem svitu so zdravniki končali težko operacijo. Bilnik je bil rešen.

Sport v šoli.

Na Francoskem je predložila naučna komisija državnemu zboru memorandum, v katerem izvaja, da današnji način telovadbe ne obnese, in da bi bilo bolje zameniti jo v višjih razredih z narodnimi igrami, a ne z angleškim športom, čigar se udeležuje samo manjšina učencev. — Tudi na Švicarskem skušajo zabraniti prehodu negovanje športa. Eugen Schock, ki je deloval kot učitelj v angleškem deškem penzionatu in bil pozneje učitelj v Bazileji, je prednašal v društvu telovadnih učiteljev o "footballu", o igri, ki se je danes udomačila v vsej Evropi. Za odrasle je dobra, a nikakor ne za neodrasle. Sport upliva tudi na pravost. Učenci postajajo razposajeni in preveč častilakomni. Športna tekmovanja, ki jih uprizarjajo športni klubi

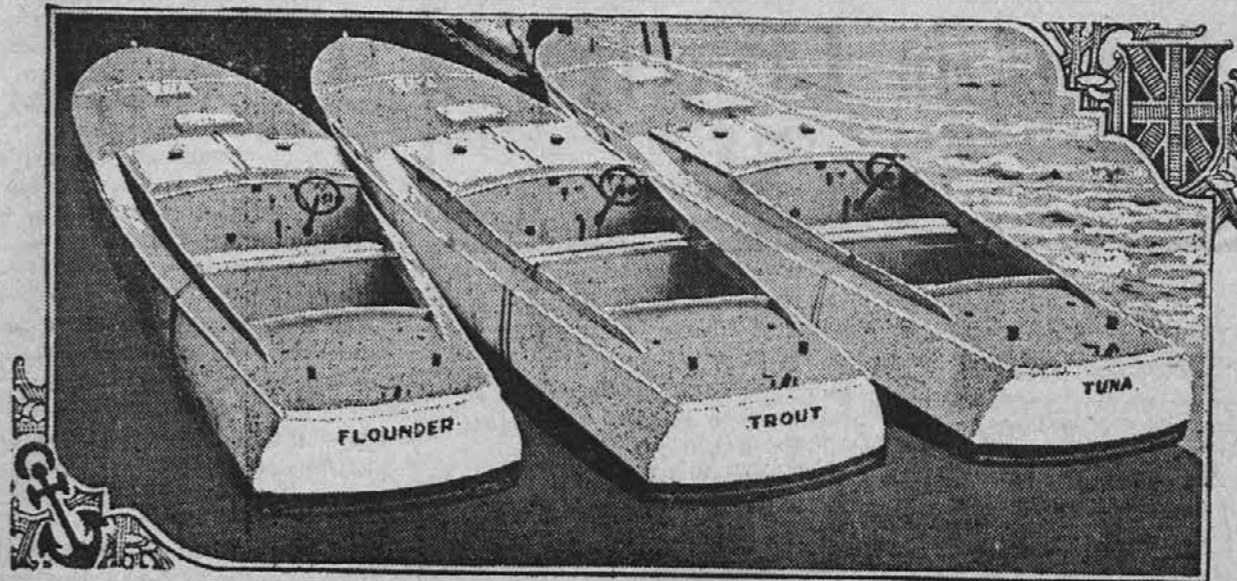

Photo by American Press Association.

BRZI MOTORNI ČOLNI ZA LOVITEV SUMMARINK.

Brzi motorni čolni, kakršnih je naročila štirideset v South Bostonu vlada velike Britanije. Ti "lovci podmorskih čolnov", kakor jih imenujejo, imajo 100 konjskih sil, so štirideset čevljev dolgi in trdno zgrajeni.

amerikanskih vseučilišč, ne končajo nikdar brez nezgod in ubojev. Mnogi učenci pozabijo radi športa na učenje. Telesne vaje ne smejo biti enostranske, ampak morajo uriti vse telo in s tem tudi dušo. — Treba je torej takšnih iger, ki bi mogle zanimati odraslo mladež.

Monopol platine v Rusiji.

Rusija je domovina te dragocene kovine, ki se pridobiva v vzhodnem Uralu. Ta kovina se dobi sicer tudi v Ameriki, v Kolumbiji, Peru, Braziliji in Californiji ter na otoku Borneo, a le v majhnih količinah. Cena platine je štirikrat dražja od zlata in znaša okrog 8000 kron za kilogram. Podjetja v Uralu so dosegaj v rokah evropskih trgovskih družbi, ki spravijo dobiček v svoj žep, državi ne ostane skoraj nič. Ruska vlada se je odločila, da vzame vse pridobivanje v lastno režijo in uvede monopol. Letno se pridobi v Uralu okrog 7000 kilogramov te dragocene rude, kar da vrednost okrog 50 milijonov kron.

Šivalni stroj.

Prvi poizkusi za mehanično šivanje segajo v zadnje desetletje 18. stoletja. L. 1790. je Th. Saint dobil angleški patent za stroj za šivanje podplatov. Prvi, ki je uvedel dve niti in se poslužil tkalskega načina je bil Dunajčan Jožef Madersperger; on je že tudi uporabil šivansko z ušesom na konici. Njegov stroj je bil določen za šivanje vatiranih odev, toda bil je še tako nepopoln, da ni imel uspeha. Šele B. Thimonnier se je leta 1830. posrečilo sestaviti poraben stroj, ki je delal verižni vbod. Napravili so 80 strojev za izdelovanje vojaške obleke. Pravilno je pa rešil vprašanje strojnega šivanja šele Howe; vendar je pa tudi njegov stroj bil še pomanjkljiv, ker mu je manjkalo naprave za pomikanje blaga. To pomanjkljivost je leta 1852. odpravil Wilson, ki je v svojem stroju uvedel tudi to napravo. Nato se je šivalni stroj neprestano hitro izpopolnjeval in se širil med prebivalstvom; že leta 1859. je bilo v Združenih Državah v rabi 104.000 šivalnih strojev. V Nemčiji si je na tem polju pridobil veliko zaslug Singer leta 1859. Korak za korakom se je izpopolnjeval šivalni stroj in se neprestano širil ter izpodrival ročno šivanje; saj najspretnjša šivilja napravi na roko v eni minuti največ 50 vbodov, na stroju pa 500 do 600 in celo 1000. Ako šivalni stroj goni motorna moč, napravi v eni minuti 3000—4000 vbodov.

Gologlavost človeštva

prerokuje londonski zdravnik Steep. Na podlagi znanstvenega studija je

prišel do žalostnega zaključka, da bodo naši potomci popolnoma—plešasti. Športi pod milim nebom sicer morejo to nesrečo od nas odvrtiti, toda samo začasno, popolnoma preprečiti je nemorejo. Duševno delo je največji sovražnik las ter nam vzame tridesetino naše energije; z eno besedo, naši možgani delajo mnogo preveč. Poglejmo ženske: gologlavost je pri ženskah le redek pojav, kajti ženske baje večinoma nekoliko premalo napenjajo svoje možgane. Od 1000 tridesetletnih mož je 300 plešastih, dočim od 1000 žensk obdrži 950 žensk vse svoje lase do 40. leta. Gologlavost je najbolj razširjena med matematiki, filozofi in pisatelji. Med prebivalci velikih mest je mnogo več plešastih nego malomeščani. Z lasmi bodo ljudje izgubili tudi zobe. To po naziranju Steepovem ne bo šlo baje tako hitro. Izpadanje zob povzročajo baje ponarejena živila in ostra jedila.

Grozodejstvo blazne matere.

Kočijaževa soproga Marija Kadletzova na Dunaju trp izje dalj časa na živčni bolezni, ki se je v zadnjem času pojavila tako močno, da je bolnica napravila že več dejanj, ki kažejo naravnost blaznost. Na binkoštni ponedeljek je bila Kadletzova sama s svojim dvehletnim sinom doma. Okoli 1. polpodne so zaslišali sosedje bolešno otroško kričanje iz njenega stanovanja. Takoj so slutili, da se je morala zgoditi kaka nesreča, posebno ker se vedeli, da je Kadletzova že delj časa abnormalna. Vdrli so s silo v njeno stanovanje, kjer se jim je nudil grozen prizor. Z veliko težko sekuro v rokah je stala mati pred svojim otrokom, ki se je zviljal v bolečinah ranjen na glavi v mlaki krvi v svoji postelji. Blazna mati ga je še enkrat udarila s sekuro po glavi in mu prizadela težko rano. Presekala mu je 4 cm globoko kožo in lobanjo. Z veliko težavo so blaznici izrgali iz rok sekuro in je odpeljali v bolnico. Ranjenega otroka pa so oddali v otroško bolnico.

Zahvala.

Podpisani se najlepše zahvaljujem slav. društvu sv. Družine št. 1 D. S. D. v Jolietu za izplačano bolno podporo. Zahvaljujem se tudi bolniškemu odboru društva za obiskovanja in prijazenost. Rok Cernovih.

Oče naš, ki si v nebesih.

Mož: "Torej tvoj oče nama neče posoditi 10.000 K?"
Žena: "Noče in noče..."
Mož: "O, moj Bog, kdaj pride čas, ko bova lahko rekla: Oče naš, ki si v nebesih..."

NAPRODAJ:

Prodati hočem svojo zemljo, poraščeno s trdim lesovjem, in sicer naravnost onemu, ki se želi tam naseliti, brez agentov, na lahke obroke in odplačila bodis ina mesec ali na leto. Vlado poročilo potrjuje, da je ta zemlja najboljša v severovzhodnem delu države Wisconsin. Tudi dela je dovolj za naselnike. M. LAURICH, 1900 W. 22nd Pl., Chicago, Ill. 18t4

SLUŽBA ORGANISTA IN CERKVENIKA PRI CERKVI SV. JOŽEFA, JOLIET, ILL. je tem potom razpisana. Ponudbe naj se pošljejo na: Rev. John Plevnik, 810 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POTREBUJEMO NAD 16 LET let staro dekle za delo v prodajalni na Hickory in W. Jefferson St. Jos. Jontes, Chicago tel. 888. 20t4

POTREBUJEMO PRODAJALKO V Millinery departmentu, katera zna tudi popraviti klobuke. Vprašajte na 3. nadstropju Stern's Big Store, Joliet. 1t

ZIMSKE IN SPCMLADNE OBLEKE.

Čedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo oblike po meri.

Velika zaloga najmodernejših klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga-trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odst. vredne znamke ali pa register tikete izvzemši na oblekah delanih po meri.

Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovenska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič
1901 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Vsako, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

— DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE —

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, v primernem času.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za \$13.00

MI GARANTIRAMO VSAKO POŠILJATEV

Pisma in pošiljatev naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

BANK DEPT, JOLIET, ILL.

Pegam in Lambergar.

POVEST SPISAL DR. FR. DETELA.

(Dalje.)

VI.

Al' ste še tistih besedi,
Kakor ste jih dozdaj bili?
N. ps.

Ko so bili Ogrji 9. novembra 1456. v Belem gradu posekali poslednjega grofa celjskega, se je oglašil za bogato dedino cesar Friderik in kmalu za njim Ladislav Posmrtnik, kralj ogrski in češki.

A kako težko se odpove človek spodovanju, če se mu je enkrat privadil, to je izkusila vdova grofa Urha, kneginja Katarina. Bila je v najboljših letih in se čutila dušno in telesno sposobno za vladanje. A njena moč je bila bolj navidezna nego resnična; zakaj vse vojstvo je bilo v rokah Jana Vitovca Grebenskega. Slepó so bili vdani vojnik drzovitemu in previdnemu poveljniku, ki ga še ni bila ugnala nobena sila, ne omamila nobena spreča, ki jim je bil že tolikokrat pokazal pot k zmagi. Tako je bil pravzaprav Vitovec gospodar celjskim posadkam, ki so branile premmogoe kraje po Avstrijskem, tšajerskem, Koroškem, Kranjskem, Ogrskem in Hrvaškem. To pa je bila velika neprilika za vladateljico vdovo, ki ni bila posebno prijateljica Vitovecu. Odnedaj že je kneginja pisano gledala osornega vojaka, ki ščuje in zapleta ljubljene soproga v neprestane vojne, in vedno in vedno je izkušala omajati njegov vpliv; toda zaman; zakaj grof Urh je znal ceniti svojega poveljnika. Za vse te spletke pa je dobro vedel Vitovec. Čakal je prilike, da vrne milo za drago. Zdjaj se je ponudila in Vitovec jo je porabil. Ko ga je namreč pozvala kneginja vdova, da se ji pokori in prispeže zvestobo, je odvrnil, da nima ona ničesar več zapovedovati, ker je pravi dedič cesar, on pa zastopnik celjske grofije. Samooblastno se je jel dogovarjati s cesarjem in mu izročil vsa mesta, ki so bila zastavljeni celjskim vladjem. To ravnanje oblastnega podložnika je kneginjo užaljelo in potrho po toliki nesreči, neizrečeno razdražilo. A kaj se je menil za to Vitovec! Saj je vedel, da mu nasprotnica kneginja ne more nič škodovati, cesar pa ga je povzdignil v barona Sternberškega in se napotil, ko je skopnel sneg, iz Gradca v novo grofijo. Sredi meseca sušca so se mu že poklanjali v Slovenski Bistrici in 24. sušca je došel v Celje. On in njegovi svetovalci so ostali v mestu, dvesto cesarskih konjov pa je zasedlo grad nad mestom, ki ga jim je bil izročil Vitovec, ne da bi bil koga vprašal. Kaj so pomagali kneginji ostri ugovori, kaj vsa jeza, kaj zvestoba maloštevilnih pristaveč, so ji trdili, da je ona postavna naslednica rajnemu grofu, in ji smelo namigavali, da naj kljub cesarju in Vitovecu zasede prestol! Kadar je preudarjala svoje in nasprotnikov moči, je spoznala v svoji bridkosti, da bi bilo to početje brezumno. Cesarju venčar ni dopustila, da se je bil začel pogajati z Vitovecem; najhuje razsrjena pa je bila na Vitovca, in polnila ji je ponosno dušo vroča želja, da se maščuje nad njim ter poniža njegovo oholost. Vdala se je na videz v svojo usodo in sprejela spodobno cesarja, ki je izkušal z vsakovrstnim odlikovanjem potolažiti njeno žalost.

Za Vitovca pa so se začele stvari obracati neugodno. Pričelo se je obravnave med kneginjo in cesarjem, proti volji Vitovca, ki je menil, da gre v tej stvari njemu prva in zadnji beseda. A cesar in njegovi svetovalci, ki so hoteli rešiti vse izlepa, niso bili tega mnenja in presedala jim je Vitovecva mogočnost. In ko se je ponudil ta po dobrih prijateljih kneginji za zastopnika, ga je ona nakratko zavrnila in pooblastila svojega tajnika, doktorja Lenarta, potem priorja Gregorja iz Gornjega grada in komornika, barona Vajdo. Naravno, da se je jezil baron Vitovec, ki je bil vajen, da ga je smatralo vse za najpotrebnejšega moža v Celju. Zdjaj pa se mu je namigavalo od mnogih strani, da se bode preobilo brez njega, in pri cesarskem obedu sta sedela pooblaščenca kneginje Katarine poleg cesarja, baron Vitovec pa na koncu mize. "Ta nevaležnost" ga je živo splekla, ker je bil preverjen, da se velikanske njegove usluge še niso zadosti poplačale, in se hal, da se ne bode doplačalo nič več. Sklenil je pokazati zopet svojo važnost; da bode pa to le tedaj možno, če se cesar in kneginja ne pogodita, to je uvidel. Treba je bilo torej ovreti pogajanje. A kako? Cesarju je odveč, kneginji preseda; kje bi zastavil? Spoznal je, da je ravnanje napačno, ko je tako hudo razžalil kneginjo. Znana mu je bila onemogla častihlepnost kneginje vdove, in na to je oprl naklep. Priskočil hode na pomoč kneginji, šibkejši stran ki, sam od sebe, da se zrvajavo sile. Kneginja mu bode odpustila, in on bo-

de zopet odločeval, pritiskal zdaj na eno, zdaj na drugo stran in varoval svoje korist. Kakor rekel, tako storil. Porožljaj je gospod Vitovec z mečem in se jel potezati za kneginjo, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo med njima. A dokler je postopal le zasebno, so se jezili cesarski svetovalci natihem; ko pa se je začel mešati v obravnave in zavlačevati dogovore, so sklenili, da se iznebe sitnega mešetarja; in kar ni šlo izlepa, je moralo itit izgrda.

Nekega dne, ko so se bili sešli zopet odposlanci cesarjevi, dva brata Ungnada in Urh, škof krški, s pooblaščenca celjskimi, je priložil meni nič, tebi nič tudi gospod Vitovec. Po prijaznih pozdravih otvoril škof Urh zborovanje s tem, da pozove pooblaščenca, da naj prebere vsak svojo pooblastilo. Vitovec je obsedel, ko je prišla vrsta nanj.

"In čigav pooblaščenec ste Vi, gospod baron?" je vprašal škof. Vitovec je molčal, v nadi, da se oglasi zanj kdo izmed celjskih zastopnikov, katerim je bil že pomagal o mnogih prilikah; a prior je gledal v svoje listine in doktor Lenart je zmignil zloraz z rameni.

"Čigav pooblaščenec ste, gospod baron?" je ponovil škof.

"Čigav!" je vzkljnil Vitovec in kri mu je zalila lica. "Sam svoj, za Boga!" in udaril je z mečem ob tla. A na nože je skočil Janez Ungnad in za njim njegov brat, in tudi škofu je silila kri v lice.

"Mi, gospod Vitovec," je dejal odločno, "se pogajamo s kneginjo vdovo; njeni pooblaščenca so gospod prior, gospod tajnik in gospod komornik. Z Vami smo se pogodili in se nimamo več pogajati."

"A hoste se še pogajali, boste!" je zagrozil razvneti mož in zaloputnil vrata za seboj. Kaj bi ne bil hud! Pred mesecem se najvažnejša oseba v grofiji, ko se je polnopravno dogovarjal s cesarjem samim, in zdaj? Peto kolo! Niti kneginja ne mara za njegovo pomoč. Zasedel je konja, da se umiri nekoliko in zbere svoje misli, in dirjal iz mesta ob Savinji dolci. Ozrl se je na celjski grad nad seboj, ki je bil že v tujih rokah, in zakrpal z zobmi. Zdelo se mu je, da ga vojaki, ki ga srečujejo, ne pozdravljajo več tako spoštljivo, da se mu ta in oni celo roga, in lomila ga je neizmerna jeza. Jokal bi se bil, da ni pozabil že zdavnaj. Pot mu je prestregel Janez Ostrovrhar, zvesti njegov tovariš.

"Kaj ti je, zarjaveli husit?" je vpil nad njim. "Ali se že bojíš večnega mru in pokoja? Morebiti se bodedo pa v nebesih tudi rvali in borili!"

Zamolko je vzdihnil Vitovec in pogledal stran, da mu oni ni videl v oči; a Ostrovrhar ga je razumel. "Kaj ne, brate?" ga je tolažil. "Zavrgli so te kakor zlomljen meč, in otroci ti nagajajo kakor brezobemu psu. Kaj se hoče, starec moj! Vse prejde. Nič več ne bodeva hrumela po Ogrskem in Hrvaškem, čepela bodeva mirno vsak na svojem gradu, kakor dva oksubena petelina, preštevata bodeva desetino svojih kmetov in na večer se opivala s cvičkom. Semtertija bodeva še podrla kakega srnjaka, potlej se namna bodo pa začela tresti kolena in treba bo misliti na oni svet. Zakaj, Vitovec, jaz se bojim, da bodeva morala tudi midva umreti!"

"Ohi!" je vzdihnil zopet Vitovec.

"Bes te lopi, Vitovec! Ko sem tako brez dela, mi prihaja zopet nevesta na misel, Lambergarica. Aj, ni bila napačna deklica; in če presodim po pravici samega sebe, je nisem vreden. A dal sem ji slovo zaradi tebe, Vitovec! Vate sem se zaljublil in pa v božjo kapljico; a bogme! ne smeta se mi držati kisle! Povej, kaj te teži!" In Ostrovrhar mu ni dal miru, dokler ga ni pregovoril. S pripovedovanjem si je ojalšal Vitovec srce, in dobro so mu dela preprosta tolažila zvestega prijatelja.

"Moj brat te je tudi zapodil?" se je čudil Ostrovrhar.

"Kaj more tvoj brat!" je odgovarjal oni. "A tadva Ungnada! Tadva moram še plačati! Ti, vey, da bi bil plačil kar z mečem nad njiju."

"Jaz?" se je smejal Ostrovrhar. "Tega ne vem; a to vem: če bi se bilo prigodilo meni kaj takega, bi se jaz napil tako, da bi ležal dva dni in dve noči.— Oj, bratec, stori tudi ti tako!"

Vitovec se je branil.

"Ni ga boljšega pomočka, Vitovec. Mene je učila izkušnja!"

Vitovec je odkimaval.

"Samo za poskušnjo!" je silil Ostrovrhar. "Če se ti ne obnese, pusti drugič. A samo enkrat me poslušaj! Moj svet je dober. Kadar te kdo razjezi, zarobanti, da se strese hiša, in udari, da se pokaže ogenj, potlej se pa napij in pozabi! To je zdravo za dušo in telo. Jezo kuhati pa in premišljevati, kaj bi čez tri leta storil komu žalega, to pa ni krščansko, in vidi se ti, da si še vedno trdoglav husit."

Kaj da mislijo častiti bralci o nače-

lih junaškega Ostrovrharja, to nam ni znano, tudi se ne maramo pripraviti o moralni vrednosti njegovega sveta, da si bi se dalo mnogo povedati pro et contra: a istina je, da bi bila za Vitovca in za kneginjo in za cesarja in za mnogo tisoč miroljubnih ljudi velika sreča, ako bi bil poslušal Vitovec izkušenejšega prijatelja. A taki smo: naj si tudi sami nakopljemo nesrečo, da le iztresemo jezo nad krivicem.

Vitovec je bil zbral svoje misli, se nasmehnil in zahvalil Ostrovrharja za njegov svet; a ko ga je hotel ta ves vesel vleči s seboj k "črnemu volu", se mu je ustavil prijatelj.

"Pojdi ti sam, Janez," mu je rekel, "in pij še zame; a to mi povej: če bi jaz še razvil zastavo, potegnši li z menoj?"

"Tako, brate, in proti komursobodi," je vzkljnil oni in se izgubil v gostilo — "pri črnem volu!"

Črno oblačena je sedela kneginja pri oknu, gledala za oblaki in se spominjala minljivosti pozemeljske sreče. Pred pol letom še družica kraljicam, se bode morala skoraj umekniti na kak samotni grad in zapuščenca in pozabljena preživeti še mlada leta. Kako odpadajo prijatelji, na katere se je bila zanašala najtrdneje! Kako gleda vsak, da se ne zameri cesarju, njo pa žalijo brez kazni! Kako brezobzirno se baranta s tem, kar je bilo doslej njena last! Spomnila se je bila baš zopet sovražnega Vitovca, ko ga napove sluga. Ostrmel je, a slutila takoj, kaj da ga je privedlo; zakaj vedela je dobro, kaj se je bilo dogodilo med njim in Ungnada. Izpreletelo jo je prijetno čustvo zadoščeno, in zlorada ga je sprejela, da mu oponese čudno ravnanje. A ko ga je videla pred seboj potroga in ponižanega, ji ni šla več ostra beseda z jezika; vprašala ga je prijazno, česa da želi. On pa jo je prosil odpuščenja, in tako prepričevalna skesanost je vela iz njegovih besed, da mu je ona ganjena podala roko, ki jo je Vitovec goreče poljubil. Takoj je pokazal kneginji bistri um, koliko bi ji fitegnil koristiti skesan vajok; a za ves svet bi ne bila hotela zardeti, da ga je količkaj potrebuje, in ponosno je pomignila, da sme iti. A Vitovec se je obotavljal.

"Milostiva kneginja," je dejal, "ako Vam ne mrzi moj svet, Vas prosim, ne prenažite se s pogodbami. Stavite zahteve, kakršne se spodobijo kneginji in vdovi mojega dobrotnika, in jaz jih podprem v dveh dneh z dvema tisočema konjivok."

Kneginja se mu je zahvalila za toliko poslušljivost in menila, da morda ne bode potrebovala njegove ponudbe, a zadržila mu je, da ga ima zopet za zvestega svojega prijatelja, da bode poslušala sama njegov svet in ukazala tudi svojim pooblaščencom, da ga poslušajo.

Vitovec jo je ostavil; njo pa je obšla burna radost, ko je preudarjala novi položaj. Če se je spomnila preteklosti, se je veselila, da je ukrotila upornega leva; a zrla je rajša v bodočnost in premišljevala zadovoljna dvojni uspeh: enega protivnika jeponožala, drugemu izpodnesla močno oporo. Izigrati enega proti drugemu, ta načrt ji je stal kakor razločno pred očmi. In njej, slabi ženski, se je posrečil tako mojstrski poteg! Katera ženska bi ne bila ponosna na tak sijajen dokaz duševne zmoglosti! To je bil za kneginjo po dolgi nevihti prvi jasni dan. Zato se je pa tudi čudila hišna, ki ji je spletala dolge lase, in se ji laskala, kako da ji cveto lica in kako se ji iskre oči. Karala jo je kneginja in se pogledala v zrcalo, ki ji je povedalo, da ne laže hišna. Zato ji je tudi odpustila kneginja in ji podarila zlate uhane.

Cesarski svetovalci pa so bili tega mnenja, da se bodo kmalu pogodili s kneginjo, ker je postala tako dobre volje. A motili so se. Čimdalje trdovratnejši so bili njeni zastopniki, in mirno, samozadovoljno smehljanje doktorja Lenarta je raztogotilo časi oba Ungnada tako, da so morali pretrgati sejo.

"Vitovec je vendar priznal cesarju vse pravice!" je kričal Ungnad.

"Ah Vitovec!" se je smehljil Lenart. "Vi še malo poznate tega našega lavnega vojskovodjo. On je takisto skop s svojim blagom kakor radodarec s tujim. Jaz se le čudim, da ni že priznal cesarju vseh pravic do francoskega prestola. Brez šale, gospod Ungnad! Naš Vitovec je tak, da Vam odstopi za dober denar vse turško cesarstvo."

"A zakaj dopuščate, da postopa tako samooblastno?"

"Da, to je važno vprašanje. A verjemite mi, da smo se že bili namenili nekolikokrat, da se mu ustavimo, a k sreči smo se bili vselej izpremislili, kakor ovni, ki so bili sklenili, da se postavijo volku po robu. Jaz imam veliko pravdo spisano baš zoper Vitovca in dobil bi jo, če le katero. Dolžim ga, da se je po krivki začel pogajati z Vami."

"In implicite bi bil tožen jaz," se je smejal Ungnad, "ker sem se pogajal. O, Vi ste še vedno stari lisjak!"

Pogajanja niso napredovala. Za vsak grad, za vsako vas so se dogovarjali obširno, tako da je postal cesar že jako nepotrpežljiv. Celjsko mesto mu še ni bilo priseglo zvestobe, in tudi drugi kraji so odlašali. Vitovec pa je

občeval mnogo z zastopniki kneginje Katarine in jih izpodbadal, da naj se ne vdajo; a poslance je pošiljal na vse strani in klical stare svoje vojake pod orožje. Prihajali in odhajali so ti od jutra do večera, da je bila njegova hiša kakor ulnjak; in marsikateri miroljubni poštenjak, ki je postopal po ulicah, da se nagleda svoje hiše, se je čudil nemalo, odkod da se jemlje toliko vojaštva. A kadar je izjezdil Vitovec, ga spremljalo konjivok nič manj nego cesarja. Moško se je zdaj vedel in zabavljal naglas čez cesarske svetovalce, češ, zdavnaj bi že imel cesar v rokah vso grofijo, da nima tako nespodobnih zastopnikov; a če so ga ti o-pomnili, da naj vendar že izroči mesta in gradove, je zahteval, da se dožene prej pogodba s kneginjo.

S kneginjo je bil očitvidno popolnoma sprijaznjen. Sprejemala ga je ob vseh urah in se posvetovala dolgo z njim, tako da je med dvorniki, ki imajo toliko prostega časa in tako ostre jezike, počil čuden glas. Posmehovali so se, kadar je šel Vitovec h kneginji, namigavali si in šepetali, kadar je odhajal; in ostrmel je ta nekega dne, ko ga burno vpraša Ostrovrhar, če namerava res kneginjo vzeti za ženo.

"Ali si znorel?" se je zadržil Vitovec.

"Jaz?" se je čudil oni. "Zakaj?"

"Ker ti pride kaj takega na misel. Kaj je to možno?"

"Možno? Za Boga! Kaj ni vse možno! He, prijatelj, ali si res tako skromen ali se le delaš takega? Kaj bi že to bilo! Niti jaz nisem znorel, če mislim kaj takega, še manj pa ti, če je to resnica. Tu moja roka, Vitovec! Dobro srečo! Jaz ti bodem za druga."

"Ne bodi bedak, Ostrovrhar!" je odvrčal oni. "Pojdiva rajša pit!"

"Moška beseda! Pojdiva pit!" je dejal oni in se ga prijel za roko. Ko sta pa sedela skupaj, mu je odkril Vitovec nekoliko načrta, ki se je bil porodil v

(Nadaljevanje na 7. strani.)

KILA OZDRAVLJENA.

Bil sem hudo vtrgan, ko sem nakladal hlode pred več leti. Zdravniki so svetovali operacijo kot edino pomoč. Pas ni koristil. Konečno dobim nekaj, ki me je ozdravilo. Več let, a kila se ni povrnila. Bilo je brez operacije, zgube časa in sitnosti. Nimam nič za prodati, a dam Vam nasvet kako ozdraviti kilo brez operacije. Pišite mi: Eugen M. Pullen, Carpenter, 880 C Marcellas Ave., Manasquan, N. J. Izrežite ta oglas, pokažite ga drugim, ki so vtргani, da ohranite življenje, težave in operacije. Adv. 6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo
Mesnica

Telefon 101. JOLIET, ILL.

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

THE CAPITOL BAR

G. Svetlicich, Prop.
405 CASS ST., JOLIET, ILL.

Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.

Kadar se mudite na voga'u N. Chicaga in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lase odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa \$2. — Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček \$2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Hirusli tinktura, od samo ene flase postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naradni, kakor ne ste v mladosti imeli! 1 flasa \$1.75. — Wahčič Fluidi kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostbol v rokah, nogah in križih, popolnoma v 8ih dneh; flasa \$2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradvice na rokah ali nogah v 8 dneh popolnoma odstraniti za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, piše pot, odstrani slabi duhi in ozeblino, baksa \$5c. — Elsa žauha zaceli vsako rano, opekline, bole, urvorne, grinite, kraste, lisaje v najkrajšem času, lonček \$1. večji lonček \$2. Ta žauha, je velika panacea za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žauho vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se univajte z Wahčič "Tar-Soap" (miljo), odstrani prhljivo, solčnate pege in drugo nečistočo na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha rabili mujamčim za \$5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem donarju, če pa je menj kot dolar, se pa v znakah po 25c v pisnu pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Oscar J. Stephen

Soba 201 in 202 Barber Bldg. JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi. Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi. Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim. Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

CHARLES D. DIBELL

ADVOKAT—LAWYER
Soba 508 Woodruff Bldg., Joliet

—CHICAGO PHONE 298—

Kadar imate kaj opraviti s sodnijo obrnite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrstno delo. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

—Slovenska Gostilna—

vino domače in importirano, fino žganje in disečje smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

NE IZPOSTAVLJAJTE SVOJE

Zdravje v Nevarnosti!

Zdravje je nad bogastvom. Če se dobro ne počutite, ne poskušajte alkoholčnih grenčic, katere več ali manj slabijo kri in odvzamejo življensko moč krvnim celicam. Kri je najdražja tekočina, katere daje življenje. Teče skozi žile in donša okrepčilo vsaki celici in mrenici v telesu. Istočasno odnaša iz telesa hitro se nabirajoče nepotrebnosti in se bojuje zoper vohajoče bacile, zato odstranjuje vse kar oslabuje krvne celice in jih dela nesposobne. Le močna krvna telesa so sposobna opravljati to naporno delo. Čisto naravno vino jim ne škoduje, ker "Vino utrjuje sestav živcev in pomaga telesu izvršiti najtežavnejše posle", pravi Dr. Armand Gautier, član French Institute, v listu čitanem pred Academy of Medicine v Parizu. To je vzrok, da jemljite samo

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

To nenavadno zdravilo je zmes grenkih korenin, korenov in skorje, posebno velike zdravilne vrednosti, in čistega starega rudečega vina. Je prosto vsakovrstnih lekarskih primeskov in strupa. Pomaga prebavljati, okrepčuje organe in pomiri živce. To je pomoč v slučaju

Zabasanosti, nervoznosti, napihnjena, slaboči krvi, riganja, tugovanja, glavobola, navadne slaboče.

in drugih je dobiti v tem leku hitro in zanesljivo pomoč. Zavrnite nevredne ponaredke, ki le denar vničujejo! Naš glavni namen, je narediti ta pripravek kar mogoče najboljši, a cena istega, ne glede na višanje potrebščin, ostane ista: \$1.00 v vseh lekarnah.

Sedanja sezona vabi razne nedobrodošle goste, kakor reumatizem, in nevralgijo. Ali se jima znate zoperstaviti? Najboljši je rabiti TRINERJEV LINIMENT—mazilo, ki je izvrstno zdravilo za otrpel vrat, pretege, natege, otekleline in druge take bolezn. Cena 25c in 50c v lekarnah. Po pošti 35c in 60c.

V vseh slučajih kašlja rabite Triner's Cough Sedative (zdravilo zoper kašelj), cena 25c in 50c, po pošti 35c in 60c.

JOSEPH TRINER,

—IZDELOVATELJ.—

1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Slovensko Katoliško

Marije(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH,

Samostojno Pod. Društvo

VnebovzeteSt. Mary's Assumption
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.

Podpredsednik:.....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.

Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.

Zapisnikar:.....GAŠPER BERKOPEČ, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.

Člajnisk:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.

John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.

Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

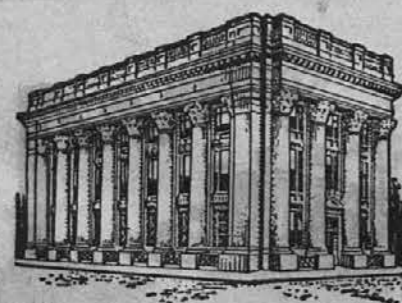
Anton Zunic, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEČ, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEK", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.

Kojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim.
Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

HranilnicaVlade Zd. Držav,
Pošne Hranilnice
in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

**3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.
First National Bank**

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Čim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St.

Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada.....K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4½ %brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in
stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5¼ odstotkov,
izven Kranjske pa proti 5½ odstotkov obrestim in proti najmanj tri
četrt odstotkov odplačevanju na dolg.**PEGAM IN LAMBERGAR.**

(Nadaljevanje s 6. strani.)

njegovi glavi, in se muzal, ko je oni debelo gledal in mu je zastajala sapa. Ostrovihar je položil svojo roko na Vitovečo in dejal: "Vitovec, jaz sem mislil, da sem najsmelejši vojak, kar nas je služilo pod grofovimi praporom; a vidim, da si ti smeješ. Na tvoje zdravje! Jaz bodem vedno na tvoji strani."

Kar je bil pa omenil Ostrovihar o kneginji, to je začelo Vitovcu hoditi po glavi. Branil se je motilne misli, ki ga je nadlegovala noč in dan. A kolikorkrat si je dejal, da je brezumna, tolikokrat se mu je vsililo vprašanje: zakaj brezumna? In nezavedoma si je začel mož odgovarjati na to vprašanje in preudarjati, ali bi bila taka zveza res nezmožna in brezumna. Spominjal se je nekako nejevoljen preprostega svojega rodu; a vrstiti so se mu začela pred očmi junaška dela, slavne zmage, mnogobrojna odlikovanja, visoka dostojanstva, in zadovoljen se je tudi domislil svojega bogastva. In kneginja? Slavne rodu seveda in v dobo mogočnega moža in ponosna. A slavnejši rodovi propadajo in iz prahu se dvigajo novi. Kaj so bili pred leti Hunjadi, kaj Podebradje? In žena — kaj je? Senca svojega moža. Izgine mož, izgine ugled njegove žene. Zlorad je premišljeval, v kako stisko lahko spravi on kneginjo tako, če ji odreče pomoč; in konec premišljanja je bil, da potrebuje ona njega bolj nego on nje, baš ker je tako ponosna, in da bi se utegnila odreči marsikakega pedsodka, samo da obdrži kneštvo. Zdj mu pa ni šla več iz glave lepa kneginja. O koliko bi bil dal skopi mož, da bi vedel, kakor bode sprejela snubitev! Prijazna je z njim zelo, kakor se prej nikdar ni bila. A kdo u-meje ženske! Je vzdihnil obogi Vitovec. Prostočudni bralec si misli, da se je hrabri junak, kakor vse kaže, nesrečno zaljubil na stare dni, in ljubeznivo bralko pričinja zanimati ta celjski rolnik; pisatelj pa bi lahko vpletel kratko premišljevanje o silni moči ljubezni, ki užene tudi modrega moža. Oj, kako bi bila neumestna! Treba je namreč govoriti resnico in povedati, da je imel Vitovec jako malo čuta za to, kar je lepega na svetu, in da mu ni bilo čisto nič za lepo vdovo; a imel je pred očmi, kaj bi se dalo doseči z njeno roko, in sklenil je poskusiti srečo, dasi bi bil šel mnogo rajši v boj nego snubit. Vesti se je jel snubaški. Zasluzka je dajal krojačem in klobučarjem in si omislil velikansko zrcalo. Kneginjo, ki se ji niti sanjalo ni, kaj da ima Vitovec v mislih, je obiskoval mnogo češče, in menil se je z njo mnogo pozorneje in vljudneje. Ker je dobro vedel, s čim da se pridobe ljudje najprej, jo preseneti nekega dne z dragocenim darilom. Mnogo boja ga je stal ta velikodušni sklep, in skopost je zmagovalo le upanje, da bode kmalu vse njegovo. Kneginja pa je živo zardela, ker si je mislila, da je to nekaj nežen opomin, kaj da bi bila morala storiti ona. A prekanjeni Vitovec si je tolmačil to njeno rdečico vse drugače in si mislil v svoji robotosti: "Ženske so ženske." Veselil pa se je svojega uspeha tem bolj, ker so bile na tem polju to njegove prve lavorike; branil se seveda tudi ni, ko mu je kneginja obilno vrnila darilo. Take malenkosti krepje prijateljstvo. Težka naloga pa še ni bila rešena; treba je bilo govoriti naravnost. O kolikorkrat je bil že sklenil Vitovec, da danes mora odkriti kneginji svoje želje! A kadar ji je sedel nasproti in ga je ona gledala tako mirno in se razgovarjala z njim tako lahko in prosto, mu je upadal pogum. Prizadeval si je, da bi se ji prikupil, in s potrpežljivo prijaznostjo je poslušala ona njegovo ljubeznivost. Smejala se mu je le natihem, kadar je odšel, v greh pa takšnih stvari tudi največjemu nerodnežu ne šteje nobena ženska. Vitovec je jel napeljevati pogovor na njeno vdovstvo in je omejal, da je se premlada, da bi dala svetu slovo, in kolika opgra da bi ji bil baš v teh neprilikah moder in pogumen mož; a budil ji je le spomin na rajnega grofa in ji avbil solze v oči, da se ni dalo več pametno z njo govoriti. Ali pa se mu je poredno muzala in se delala, kakor da ne umeje njegovih besed; da pa ponuja Vitovec s tem pogumnim in modrim možem samega sebe, to ji ni še prihajalo na misel. Tedaj jo je ostavljal Vitovec razjarjen na sebe in na njo in sklepal iznova, da bode prihodnjič izpregovoril resno besedo.

In Vitovec je bil mož-beseda. Iz mnogih krajev, iz trgov in vasi, katere so bili pregovorili po svoje Vitovečevi vojaki, so bili prišli poslanci objavljati kneginji vdanost, in ona je bila posebno dobre volje, ko se je oglašil v praznični obleki snubec. Prišel je dolg govor. Njej pa so se ježno zabliskale oči, ko je začela prvo odločno besedo, in srdito se je krčila mehka ročica. Naj rajša bi bila govorniku pokazala vrata; a spomnila se je svojega položaja, premagala se je in nepotrpežljivo čakala konca. Odgovorila je hladno, da se zdaj, ko še pol leta ni minulo po smrti prvega moža, ne spodobi misliti že na možitev.

"Milostiva kneginja," je silil oni, "nenavadni časi zahtevajo nenavadnih pomočkov. Vas ljudstvo čišla in ljubi, a vendar ga ne boste sklicali v boj, ako ne izderem meča jaz. Premislite, koliko sem žrtvoval jaz, odkar se za Vas potegujem; in za Boga! ni mi žal. A ne bode dolgo, in zastavil bodem življenje, in zabliskalo se bode nad glavami Vaših sovragov, in grom se bode razlegnil po vseh širnih deželah, koder gospodujejo Habsburžani. V premožnih jezikih se bode preklinjalo moje ime; Vi pa boste obhajali zmago. Da želim za ves ta trud prevelikega plačila, to vem dobro; a ne zamerite mi, milostiva vladarica, da mi razum ni mogel toliko obrzdati srca, kolikor bi bilo morebiti Vam ljubo."

Ona mu je podala roko v znamenje, da mu ne zamerja odkritosrčnosti, a prosila ga je, da naj potrpi, da zbere svoje misli, ker jo je bil popolnoma presenetil. S tem se je zadovoljil Vitovec, vesel, da je s prvimi koraki opravljen najtežji del.

Z vsjo prirojeno trdovratnostjo in zvitostjo je izvrševal zdaj svoj naklep. Pošiljal je pisma, poslance, jezdit sem, jezdit tja in gledal zadovoljen, kako mu gre setev v klasje. Kneginjo pa je pustil nekaj časa pri miru, da premisli njegovo ponudbo, in le Ostroviharju je razodel svoj korak. Ta mu je takoj čestital kot grofu celjskemu, in ko je Vitovec nekoliko ugovarjal na videz, češ, da se boji, da bode kneginja odklonila njegovo snubitev, se mu je smejal prijatelj na ves glas in trdil, da ne pozna niti ženskih vobče, niti vdov posbce; in tudi si res ni mogel misliti Ostrovihar, kaj da bi imela kneginja proti Vitovcu, ki ni le hraber in postaven junak, ampak niti ne pije in ne preklinja kakor mnogi drugi. A Vitovec je mrmral, da imajo ženske svoje mulce. In ni se motil.

Ko je bil ostavil po snubitvi kneginjo, ni mogla ona več brzdati svoje nejevolje in žalosti. Vrgla se je na posteljo, skrila obraz v blazino in curkoma so ji drle solze po zardelih licih. Da se drzne hlapec njenega sopraga s tako ponudbo stopiti njej pred oči, to ji je preživo osvetlilo vso onemoglost. Zdj je šele popolnoma pregledala Vitovečovo sebičnost. Ne zaradi nje, tudi ne, da bi se maščeval, le da bi zasedel z njeno pomočjo staroslavni prestol, je uskočil na njeno stran. Razvidela je, kako nevarne igre da se je lotila, in poznala, da je nova zveza dvorezen nož, ki bode ranil njo samo, če se ne varuje. Menila je, da ga izgrava ona proti cesarju, in pokazalo se je ravno narobe. Sama častiteljna in prebršana, je dobro umela prekanjeno častihlepno Vitovečovo in neizrečeno mu jo je zamerila; zakaj nas dirnejo najnemileje one napake našega bližnjaka, katere imamo sami. O, da zavisi vsa njena moč od dobre volje tega hinavca, ki si mu ne upa potegniti krinke raz obraz! Nič več se ni veselila zvitih svojih načrtov, ko ji je budila tako bridko žalost zavest, na kako nezanesljivem temelju da sloni njena veljava. Prišlo ji je na misel, da bi se pogodila s cesarjem. Jeza na Vitoveca je zagovarjala ta svet; potem bi pač lahko kaznila oblastneža. A ko je jela natančneje premišljeovati to reč, se je izpremisllila. Saj bi koristilo to le cesarju, in na tega je bila skoraj takisto huda kakor na Vitoveca. Oj nikar ne vprašati jeze za svet! Cesar gleda le na svojo korist, Vitovec le na svojo; zakaj naj bi se ravno ona ozirala na kaj drugega! Zdj gre za to, kdo bode zvitější. Sklenila je, da se ne spre ne s cesarjem popolnoma, ne z Vitovcem; poskrbi pa, da se ne zbližata tava, in da počaka ona ugodne prilike. Kadar bode navahili na cesarja premmnogi njegovi sovražniki, takrat se bode rad pogodil, kakor bode ona želela. "In potem se zmenimo z Vitovcem," si je dejala tiho, in maščevalnost ji je v nemala oči. "Tudi jaz znam biti sebična. O, Jan Vitovec, prezgodaj si pokazal, kam da meriš! Ti misliš mene porabiti kot orodje; a glej, da te ne porabim jaz in odvzrem, kadar mi bodeš odveč. Klin s klinom!"

Nekako enake misli so rojile pa tudi Vitovcu po glavi, ki je čutil, da ni bil posebno razveselil kneginje s snubitvijo. "Ta ženska," je dejal, a rabil je robatejši izraz, "morda res misli, da si jaz zaradi njenih črnih oči nakopavam toliko sitnosti. Za Boga mitega! ali sem mlad bedak, ki leta za vsakim krilom! Ne, milostiva kneginja, dovolili boste, da se jaz tudi nekoliko nase ozrem. Če sem se toliko dolgih let trudil za druge, zakaj ne bi se enkrat domislil sebe? Oh, Vi mislite, da boste mene zvlili in porabili proti cesarju, kakor psa, ki ga naščujete na medveda. Reči Vam moram, da se varate, milostiva."

Sanjar ni bil Vitovec; a ko so mu dohajala od vseh strani tako ugodna poročila, se se ni mogel ubraniti prijetnim mislim, da postane kmalu gospodar tam, kjer je bil pred kratkim časom sluga, in da bode mogel kmalu drugač govoriti s ponosno vdovo.

Premmnogi kraji, Rogatec, Planina, Krško, Ribnica, Radovljica, so bili potegnili s kneginjo, in Vitovec sam ji je donasal te vesti in čakal radoveden, kdaj da bode kaj omenila o njegovih srečni zadevi. Njo pa je navdajala čudna mržnja proti sebičnemu možu, in njegovo laskanje, ki se je kazalo zdaj v drugem svitu, ji je bilo mnogo zoprnejše od prejšnje robotosti. A krotila

je svojo strast in preprijazno se je menila z njim. Le o snubitvi je molčala, kar je pa Vitoveca jezilo. Treba bo podrezati, si je mislil in jo vprašal, če je že preudarila njegovo ponudbo. Ona se je izgovarjala, da mora še zalovati po soprogu, in mu zagotavljala svojo naklonjenost z vso žensko ljubeznivostjo. Njemu se je dobro zdelo, kadar mu je tako govorila; a kadar je bil sam in je premišljeval njene besede, je videl, da mu ni obljubila čisto nič, in prijemala ga je nejevolja. "Zvila me pa ne bo!" si je trdil razjarjen. Tudi Ostroviharju ni ugajala ta dolga snubitev.

"Menda vendar ne pričakuje," se je hudoval, "da ji ti zagodeš podoknico, Vitovec? A zagodi ji eno, da se ne bode norčevala s teboj, in trdo jo primi: da ali ne! kakor je zapisano v Svetem pismu. Dobrikanje in obeti so pa samo zanke, v katere nas love ženske, in le glej, Vitovec, da ne bodeš goljufan!"

"Ne bodem!" si je prisegel Vitovec natihem in nadlegoval vedno silneje kneginjo. Ona mu je v stiski budila upanje, izmišljevala pa si je tisoč izgovorov obotavljanja in odlašanja in ga črtila tem bolj.

VII.

To bil je vihar, to bil je vihar

Do zora vso noč,

In bliskov je žar, in gromov je vdar

Razsajal na moč.

S. Gregorčič.

Tako je napačil usodni dan, petek 29. aprila. Navsezgodaj je ostavil Gregor, ki mu skrivnost ni dala miru, speče tovariše in se napolnil po mestu v dvobarveni suknji, pisano čepico na glavi, da bi ga niti Tajda ne bila spoznala. Postajal je s citrami pod paduho zdaj tu, zdaj tam, se šalil z meščani in izkušal izvedeti, kaj da mislijo o kneginji, kaj o cesarju. Spoznal je, da so za oba, in da bodo stali, če se bode treba odločiti, na močnejši strani. Mešal se je med vojake po stražnicah in zapel in zacitral kako cesarsko. A lepo je naletel! Toliko da ga niso tepli; vse je vpilo, da naj zapoje o Vitovcu ali Ostroviharju. Gregor je pregledal ves svoj težavni položaj, in zadnje upanje je bilo, da pride sam do cesarja. In zagledal ga je, ravno ko je šel ta v cerkev; a na eni strani mu je koračil širokopleči Vitovec, na drugi orjaški Ostrovihar in okrog premmnogo vojakov. Gregor je planil proti cerkvi in rinil z vso močjo skozi množico, da se je preril do spremstva; a tu sta ga zgrabila dva vojaka in ga potisnila nazaj. Množica je godrnjala o glumaški predrznosti, in marsikatera pest se je dvignila proti njemu. Bridkost je stiskala mladeniču srce, ko je videl, kako blizu je cesarju, a kako daleč od njega. Ali naj bi zavpil, da naj se varuje izdajalcev? A kaj bi pomagalo to cesarju, obdanemu od toliko sovražnikov! Saj bi ne prišel do njega glas, zadušen v njegovih krvih! Zalosten se je vrnil Gregor k svojim novim tovarišem. Poskusili so še enkrat svoje igre in šli na določeni kraj. Kmalu se je zbrala tolpa ljudstva pred preprostim odrom. Z mnogovrstnimi glumami je zabaval gledalce, z malim zadovoljne, poglavar, ženski sta plesali in skakali, Gregor pa je pel in igral s svojimi drugovi in pogledoval željno proti dvorcu, kdaj da jih bodo poklicali pred veliko gospodo. Potekala je ura za uro. Solnce je jelo pripekati, in ljudje so se ozirali proti zahodu, kjer so se zbirali hodurni oblaki. "Naj zagrimi!" je dejal marsikateri. "Imeli bomo dobro vinsko letino." Največ pa so se menili o političnih rečeh in povpraševali, kaj da je novega v knežjem dvorcu. Kadar se je prikazal kak dostojanstvenik, so pozdravljali spošljivo, lovili besede in jih tolmačili po svoje. Vse je bilo nezaupljivo in izbegano. Vsak bi se rad v miru pokril prijaznemu cesarju, a nerad se odpovedal svobocinam in koristim, ki so izvirale iz samostalnosti grofije. Krajevno domoljubje je bilo vrhutega takrat mnogo bolj razvito nego danes; in bolela je Celjane zavest, da izgubi Celje kmalu svojo veljavo in zaostane za Gradcem, morda celo za Ljubljano.

(Dalje prih.)

Vojaške vaje.

"No, Jozelj, kako pa je bilo pri vajah? Ali si imel dobro stanovanje?"

Jozelj: "To je bilo, da Bog pomaga. Komaj sem prestopil vežni prag, so mi že naproti prišle podgane in miši vse objokane!"

Ali ste že poslali naročnino? Papir, tinta in barva ter vse tiskarske potrebščine, stanejo zdaj tri do desetkrat več, kakor pred vojsko. Blagovolite poslati naročnino za celo leto \$2, ali za pol leta \$1, da Vam list ne ustavi.

Pod sedanjimi razmerami je treba točneje plačevati za list, če ga hoče kdo točno dobiti. Pošljite naročnino takoj, da ne pozabite.

Kadar se mudite na vogalu
Ruby and Broadway ne
pozabite vstopiti v**MOJO GOSTILNO**

kjer boste najbolje postreženi.

Fino prvo, najboljša vina in smodka.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMOOK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschmum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod,

na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

ZA

Zavarovanjeproti požaru, mala in velika
posojila pojditte k**A. SCHOENSTEDT & CO.**

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169

Joliet, Ill.

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v nove prostore, in sieer iz 209 Indiana St. na

1005 N. CHICAGO ST.

Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOS. LEGAN,

GOSTILNIČAR,

1005 N. Chicago St. Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

✱

V So. Chicago, Ills.:

Soba 218—9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

ANTON ZABUKOVEC

BRICK YARD BUFFET

Slovenska gostilna

500 Moen Avenue. Rockdale, Ills.

Chicago telefon 3406.

Kadar se mudite v Rockdalu ste vabljeni, da posetite mojo dobro oskrbljeno gostilno, kjer dobite najboljšje domače in importirane pijače.

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zopogojenju pojditte k

ANTON SCHAGER

North Chicagi Street

v novi hiši Joliet National Banke.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna+ JOHNSONOV +
"BELLADONNA" OBLIŽI

ALI OBLIŽI V VOLIČNI OBLIŽI PO BARIČI PRU

REVMATIZMUS
HEROSTI
BOLESTI + KOLIKU
BOLESTI + ČLERNI
NEURALGIJA, PROTINU
OTPLOTI MEŠC
SLABOTNEM KRŽU
SLABOTNOST + ČLERNI
PLJUNČNI IN PRSNI BOLEZNI
MRAZENJU + ŽIVOTU
NETIJI OPOBNI MIBIB
PRELALIBNU
BOLESTI + LEDIJNI
BOLESTI + KRŽU
HEDEM KAŠLU**WERDEN BUCK**

511-13 Webster Street,

JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, AP-NO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.

Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

GLEDALIŠKA PREDSTAVA IN POROČILO O NJEJ.

Spisal Ivan Baloh.

Navada je bila, da je bralno društvo v trgu S. privedilo vsako leto vsaj po eno glediško predstavo. Tako je bilo tudi letos in to tembolj, ker je bil pred...

Ko se je približal predpust, je bilo skoro gotovo, da bo bralno društvo privedilo svojo običajno veselico in gotovo je tudi bilo, da bo vse vodstvo prevzel gospod Raznožnik. Ko je torej...

Ko je torej gospod Raznožnik dobil nalogo preskrbeti igro, navaditi pevce, pripraviti oder, tedaj je najprej prelistaval doma stara vabila, kaj se je že vse igralo. Pregledal je zbirko iger, katere je imelo društvo na razpolago, pa nobena mu ni ugajala. Ko je tako v iskanju dvomih ne vedoč, kaj bi storil, padla mu je doba misel v glavo, da bi pisal v sosednje mesto svojem prijatelju, da naj mu on pošlje par iger na razpolago in če mogoče se sam pride ter zapoje kak kuplet, ker je bil znan kot izvrsten komik. In res mu je poslal ta prijatelj iz mesta dve igri: eno smešno in eno žalostno. Smešne ni mogel vzeti, ker mu je edini komik, ki ga je imel, sel k vojakom in je bil naravnost nenadomestljiv. To pa ni kazalo, da bi hodil njegov prijatelj po železnici iz mesta k skušnjam, ker bi to preveč stalo in vlak po noči ni imel zveze. Torej se je odločil gospod Raznožnik za žaloigro v treh dejanjih z naslovom: "Tri krste." Ni bila sicer žaloigra primerna za predpust, ali gospod Raznožnik je dejal: "Dodal bom še komičen prizor in tako bo dobil vsakdo nekaj; tisti, ki se bodo hoteli jokati, se bodo jokali pri žaloigri, tisti, ki se radi smejejo, se bodo pa nasmejali pri komičnem prizoru." S svojim programom je bil popolnoma zadovoljen. Prepričan je bil, da mu ne bo nikdo ugovarjal. Izbral je le še štiri pesmi iz "Pesmarice" — pa je bil program gotov. Pridno so se vadili pevci dvakrat in igralci trikrat na teden. Gospod Raz-

nožnik je čisto mirno gledal v bodočnost, kritike se ni bal. Kajti imel je na strani zvestega prijatelja v osebi gospoda sodnega pisarja Ravana, ki je znal izvrstno sukati pero in natančno poročal v časopise, kar se je količkaj v trgu S. zgodilo. Seveda mu ni ostal dolžan gospod Raznožnik za to uslugo. Večkrat, kadar je imel srečo pri igri, mu je kupil par vrčkov piva in kadar je bila kritika izvrstno pisana, tudi prav dobro večerjo.

Za predstavo je bilo vse pripravljeno. Navadno so se igre vršile v vrtmenem salonu gostilne "Pri orlu", ker drugodi ni bilo pripravljene prostora. Le škoda, da je bilo treba oder vselej posebej narediti, kar je povzročilo mnogo stroškov. Gospod Raznožnik je dal tiskati vabila. Najprej je bil pozdravni nagovor. Tega je imel redoma gospod Raznožnik sam. Ljudje so mu rekli, da je rojen govornik. Za govorom so sledile štiri pevске točke, potem žaloigra: "Tri krste" — in potem komični prizor brez naslova. Tega je imel oskrbeti njegov prijatelj iz bližnjega mesta. Vse to je bilo pripravljeno. Da bi pa prišlo tem več občinstva, zato je gospod Raznožnik napisal na vabila, da je čisti dobiček namenjen pogorelcem, katerim je pred nedavnim časom požar v sosedni fari uničil vse imetje. Z ozirom na blagi namen se vsako preplačilo za vstopnico hvaležno sprejme — tako je bilo brati na vabilu. O srečni pogorelci — kako lahko si bodo s čistim dobičkom opomogli! —

Prišel je dan predstave. Bili so pustni dnevi, zadnji tekoče zime. Sneg je naletal, in pot je bila izredno grda. Vsakdo je šel kolikor mogoče ob hišah in se ceste izognil, ni čuda, da je bilo zvečer le malo ljudi, čuda, ker so se bali blata in teme.

V gostilni "Pri orlu" je bil salon sijajno razsvetljen. Bila je ura že sedem, ko se je imela predstava začeti, pa sedeži so bili še prazni, zadaj je bilo nekaj otrok, na oderu so pa strahovito ropotali. Predstavljali so kulise, ker jih je mizarski ajnenec napačno postavil. Ura je odbila že polu osmih, ko so začeli prihajati prvi gostje. Nekateri iso šli pa zopet ven okrepčati se s čašo piva, ko so videli, da je salon še prazen. Okolu osme ure zvečer je bilo že precej sedežev zasedenih, zadaj pa so otročaji delali velik nemir. Gospod vodja, kakor so tak večer imenovali gospoda Raznožnika, je že parkrat pozvonil z zvoncec, da bi se občinstvo potolažilo, da bo kmalo začelo. Pa le ni hotel biti. Konečno je prišel blagajnik in naznanil, da nikogar več ni. Tedaj je gospod Raznožnik pozvonil enkrat, dvakrat, trikrat. Glasovi v salonu so utihnili, zastor se je dvignil in gospod Raznožnik je stopil na oder. Pozdravil je občinstvo, ki se je v tolikem številu odzvalo vabilu bralnega društva, pohvalil njegovo rodoljubje in posebno poudarjal njegovo ljubezen in požrtvovalnost do ubogih trpinov-pogorelcov. Gospod Raznožnik se je priklonil in pisar — gospod Ravan je tam zadaj udaril ob dlan in zaklical: Dobro! Za tem so nastopili pevci. Navadno je nastopilo šest pevcev. To pot pa se jim je pridružil še občinski tajnik, ker je bil tenor bolj slab. Gospod Raznožnik se je globoko priklonil občinstvu pred in po vsaki pesmi. Udaril je zopet v dlan gospod Ravan in nekaj ljudi poleg njega ga je posnemalo. Sedaj se je imela pričeti igra. Dobre četrte ure je minulo, predno je gospod vodja prikratk pozvonil, da se igra prične, ali za tem so čakali še deset minut.

Zastor se je dvignil. Igra je bila silno žalostna. Ni čuda, saj se je že naslov glasil: "Tri krste." V prvem dejanju je bil koncem igre umorjen oče od lastnega sina. Tam v kotu se je prikradla stara gostilničarjeva dekla Mana v dvorano ter si pri tem prizoru obrisala solzo iz očesa. Otroci tam zadaj, ki so imeli prost vstop, odkar ni bilo več blagajnika pri mizi, so pa zaglani tak krohok, ko so videli, da so s pipcem zabodli nekoga, da se je vse izobrazeno občinstvo nazaj ozrlo. Srečno se je vršilo tudi drugo in tretje dejanje. Nič manj kot tri osebe so umrle na oderu nenaravne smrti. Vse je šlo dobro, le pri sklepu je zastor nagajal, da je moral iti gospod vodja sam sred odra ter ga doli potegniti. Po igri bi imel na vrsto priti komični prizor. Gospoda Raznožnika je že cel čas skrbelo, kje da je njegov prijatelj, ali vse pričakovanje je bilo zastoni. Prišel je vlak, a njega ni bilo. Pač pa je dobil brzoglav: Vlak zamudil, pridem ponoči. — Ker si gospod Raznožnik ni mogel drugače pomagati iz zadrege, ljudstvo pa je že vedelo, da sledi za igro komičen prizor, zato je stopil na oder in občinstvu na kratko naznanil: Oprostite, slavna gospoda, komičen prizor se pripelje zvečer z večernim vlakom, sedaj sledi takoj plesni venček.

Občinstvo je vstalo, igra je bila končana. Oddahnili so se pevci in igralci. Stole so razporedili okrog miz, v sosedni sobi se je pa začel živahen ples. In res se je ob desetih zvečer pripeljal iz mesta njegov prijatelj in zapel par smešnih. Ker pa občinstvo nikakor ni hotelo mirno biti, zato je preje končal, kakor je mislil. Občinstvo se je izobno zabavalo in mladina se je veselo vrtela. Zadnji je

zapustil salon gospod vodja Raznožnik.

Čez par dni pa je prinšel dnevnik izobraženstva sledeči dopis iz dotičnega trga: "Pretečeno nedeljo je privedlo naše bralno društvo sijajno predpustno veselico. Gospod tajnik Raznožnik je v kratkih, a jedrnatih besedah pozdravil občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo društveno dvorano. Žal, da je bilo tako slabo vreme; a v kljub temu so morali mnogi oditi, ker niso dobili več prostora. Govornik je žel za svoje besede viharno odobravanje. Pevski zbor, ki je bil to pot pomnožen, zapel nam je štiri krasne pesmi. Divili smo se svežosti teh glasov in milini naših domačih pesmi. Pevci so morali na občno zahtevanje nekatere pesmi ponoviti. Za tem je sledila prvokrat na našem oderu žaloigra: Tri krste. Ta igra je polna tako globoke tragike, da je bilo marsikako oko mokro med predstavo. Le žal, da se občinstvo ne vede dostojno pri najbolj resnih prizorih. Mnogi so kazali nad tem opravičeno svoje ogorčenje. Igra je popolnoma uspeła, ker so bili vsi igralci na svojem mestu. Nastopil je tudi priljubljeni komik gospod K. in žel za svoje izborne dovjete burno odobravanje. Ker je bil čisti dobiček namenjen pogorelcem v T., zato moramo tembolj občudovati gospoda Raznožnika, ki je bil duša vse prireditve, da ni štedil ne truda, ne stroškov, da je občinstvu podal nekaj lepega, in ubogim pogorelcem preskrbel izdatne podpore."

Pozno v jutro se je zbudil gospod Raznožnik. Nič se mu ni ljubilo. Sedel je k pisalni mizi in štel vstopnino prejšnjega večera. Potem je šel v gostilno, plačal, kar so v treh tednih porabili pevci in igralci, sel k mizarju, plačal mu delo za oder, odračunal za vabila in sešel, koliko mu bo še ostalo. Ostale so še tri krone. Tedaj se je pa spomnil, da bo treba prijatelju iz mesta, ki je igral komičen prizor, še poravnati vozniino in večerjo, in tako je prišel gospod Raznožnik do prepričanja, da je dobro delo za bližnjega, kakor je skušil že mnogokrat, silno težavno in nehvaležno delo.

ZA KRATEK ČAS.

Težka volitev. "Koga vzameš? Kemika ali avijatika?" "Teško mi je voliti. Kemik gotovo zleti v zrak, avijatik pa iz zraka!"

Premijera. "Kakšna je bila sinočnja nova drama?" "Edini resnično dramatični prizor je bil, ko so avtorja vrgli iz gledališča."

Iz šole. Učitelj: "Kdo mi ve povedati žival, od katere dobivamo meso in črevlje?" (Splošen molk. Končno se oglasi mali Jožek): "To je naš oče!"

Preveč natanko. Hči: "Ne, profesorja ne maram, ker ima že plešo!" — Mati: "No, saj pleša ni taka nesreča." — Hči: "Tako? Ali ne veš, da si postaneta mož in žena tekom let vedno podobnejša?"

Torej pijmo! Župnik: "Pa zakaj morate vedno piti?" — Pijanec: "Pijem, da utopim svoje skrbi." — Župnik: "No, saj nimate zmeraj skrbi!" — Pijanec: "Kadar nimam skrbi, sem pa strašno žejen."

Razloček. Mati češe hčerko, ki se joka in dere na vse grlo. "Ne deri se!" jo graja mati. "Tudi jaz se ne derem, kadar se češem!" "Ej, tebi je lahko. Tvoji lasje niso prirasli na glavo!"

Krasni lasje. Moja žena ima krasne lase. Ko jih razplete, ji padejo do gležnjev. "Moja jih ima še lepše! Ko jih razplete, ji padejo kar na — tla!"

Kratkobesedna. Gospod (deklji): "Slišite, Mica, kaj pa je to — ali poje moja žena ali cvili pes?" — Dekla: "Oba."

Pravdoslovno. Učitelj: "Kdo zadane tole nalogo?" Nace (ki vrže svojo kučmo v tablo): "Jaz gospod učitelj."

Opravičeno vprašanje. Okrajni glavlar: "Gospod okrajni sodnik, kako mi morete za mesogledca priporočati moža, ki ima le eno oko?" Okrajni zdravnik: "Zakaj pa bi ne bil dober za to?" Okr. glavlar: "To kaže, da še niste dosti izkušeni. Ali ne veste, da mesogledec dostikrat rad eno oko zatise."

Kaj pa bo s takim mesogledcem, ki le na eno vidi, pa še tisto zatise."

Izdala se je. Gospa: "Zakaj Te ni tako dolgo, ko sem vendar zvonila?" Služkinja: "Oprostite, gospa, prvega in drugega zvonjenja nisem slišala, šele tretje sem čula."

Žalosten vzdihljaj. "Kupčija pa res tako slabo gre, da lahko Boga zahvali tisti kupec, ki se ni na svet prišel!"

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE) "A. S."

- Allegheny, Pa.: John Mravintz. Aurora, Ill.: John Kočevar. Aurora, Minn.: John Klun. Bradley, Ill.: Math. Stefanich. Bridgeport, O.: Jos. Hochevar. Chicago, Ill.: Jos. Zupančič. Calumet, Mich.: John Gosenca. Cleveland, O.: Jos. Russ in Leo, Kušljan. Chisholm, Minn.: John Vesel. Collinwood, O.: Louis Novak. Denver, Colo.: George Pavlakovich Ely, Minn.: Jos. J. Peshel. Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich Gilbert, Minn.: Angela Pregled. Hibbing, Minn.: Frank Golob. Houston, Pa.: John Pelhan. Indianapolis, Ind.: Martin Česnik. Iron Mountain, Mich.: Louis Berce Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin. Kansas City, Kans.: Peter Majerle. La Salle, Ill.: Anton Kastello in Jakob Juvancic. Lorain, O.: Jos. Perušek. Lowell in Bisbee, Ariz.: John Griča Milwaukee, Wis.: John Vodovnik. Moon Run, Pa.: John Lustrik. Newburg (Cleveland): John Lekan Ottawa, Ill.: Jos. Medic. Peoria, Ill.: M. R. Papich. Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller. Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich. Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh. Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljane. Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor. So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz. Soudan, Minn.: John Loushin. So. Omaha, Neb.: Frank Kompare. Stambaugh, Mich.: Aug. Gregorich Steelton, Pa.: A. M. Papich. St. Joseph, Minn.: John Poglajen. St. Louis, Mo.: John Mihelcich. Valley, Wash.: Miss Marie Torkar. Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin. Whitney, Pa.: John Salmich. Willard, Wis.: Frank Perovšek, Youngstown, O.: John Jerman. V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da s zglašiš kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici Anton Pasdertz se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej, poskusite naše meso.

Anton Pasdertz

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati naša naša mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1116

Pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE (The Holy Family Society) šte. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Obzor za leto 1917.

Predsednik.....George Stonich. Podpredsednik.....Stephen Kukar. Tajnik.....Jos. Klepec. Zapisnikar.....John Barbich. Blagajnik.....John Peiric. Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki: John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Štublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavaruje se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D. za malo mesečino. To društvo ima že nad \$2,100.00 v bolniški blagajni in je v devetnajstih mesecih plačalo nad \$2,466.50 bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta. Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri katerem odborniku.

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

ново месnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in svehega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko poslovanje.

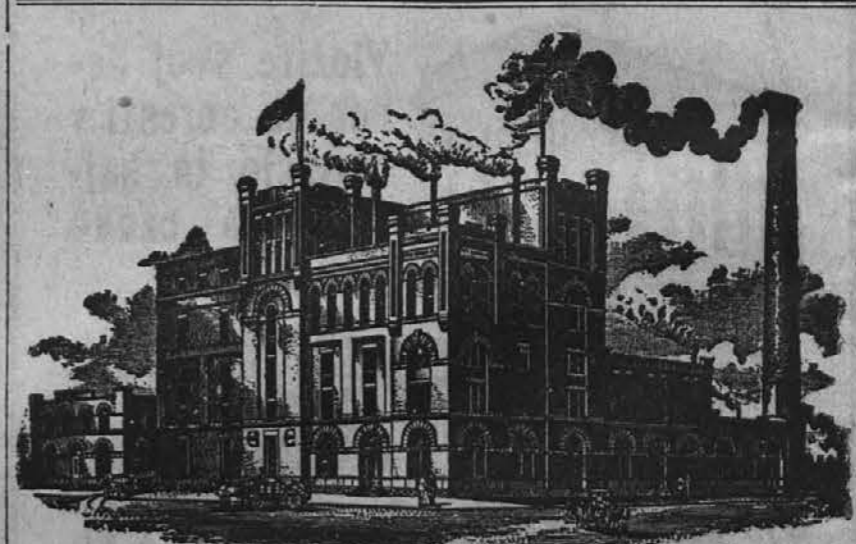
Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam. Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Splošnovanjem John N. Pasdertz Chicago tel. 2917 Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barr, olj in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenjskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras Chi. Phone 376 N. W. 927, 120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Fred Lehring Brewing Co. JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. .... Both Telephones 26. .... JOLIET, ILLINOIS.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

- Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za \$12.00
- Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za \$10.50
- Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za.....\$5.00
- Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za \$7.00
- Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za \$10.50
- S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za \$10.00
- Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za \$9.00
- Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za \$12.00
- Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za \$6.00
- Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za \$7.00
- Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za \$6.00
- Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po.....75c

Z naročilom je poslani Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Naročite zaboj steklenic novega piva, ki se imenuje EAGLE EXPORT ter je najboljša pljača E. Porter Brewing Company Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.